

DOMOVINA

Upravništvo in uredništvo »DOMOVINE« Ljubljana, Knaflijeva ul. št. 5/II. nad., telefoni od 31-22 do 31-26 Račun poštne hranilnice, podruž. v Ljubljani št. 10.711

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 11.—, polletno 22.—, celoletno 44.— dinarjev; za inozemstvo: četrtletno 15.—, polletno 30.—, celoletno 60.— dinarjev

Nacionalna mladina in domovina

Iz programske knjižice omladine Jugoslovenske nacionalne stranke, smo že posneli glavne misli mladine o mednarodnem sožitju. V isti knjižici očrtava mladina tudi svoje načelne politične poglede o naši domovini in njeni notranji ureditvi. Tudi ta del programa naše mladine je pisan v zvezi z usodnim časom, v katerem živimo, a vsebuje tudi načela trajne vrednosti, ki morejo uresničena prinesiti popolno zadovoljstvo in srečen razvoj Srbom, Hrvatom in Slovincem v naši skupni Jugoslaviji.

Tu vidimo neizmerno ljubezen naše mladine do svobodne domovine, v kateri vidi mladina najvišjo vrednoto in katere ohraniti mora vse služiti. Jugoslovenska mladina čuti še posebno v zdajšnjem usodnem zgodovinskem dogajanju, ko se rušijo osnove mnogih držav in ustvarjajo pogoji novemu človeškemu redu, »da je Jugoslavija edino jamstvo našega obstoja in neoviranega razvoja«, pa naj bo ta novi red kakršenkoli. To spoznanje črpa naša mladina iz trpkih izkušenj lastne narodne zgodovine in usode naših narodnih delov, ki so ostali izven skupne domovine. Mladina posebej poudarja, da te njene vere niso mogli omajati nobeni dogodki v svetu, niti napake, ki smo jih v dvajsetletni svobodi delali sami. Smo mlad narod, ki ima še vse življenje pred seboj in vse naravne pogoje, da krepí osnove svojemu edinstvu in najsrečnejši bodočnosti. V tem je naša mladina glasnik vseh Jugoslovenov, ki so v času zdajšnjih preizkušenj novno pred vsem svetom izpričali edinstvo svojih najosnovnejših življenjskih koristi, med katerimi je svobodna in neokrnjena domovina na prvem mestu. Srbi, Hrvati in Slovenci smo dali v zdajšnjem času, ko se »dela zgodovina« vsemu svetu svojo jasno in odločno izpoved, da hočemo živeti v Jugoslaviji, da je le v Jugoslaviji za nas življenje in da nas ta zavest veže v nerazdružno skupnost na življenje in smrt.

Iz dejstva te povezanosti Srbov, Hrvatov in Slovincem v nerazdružno življenjsko usodo izvaja naša mladina naravni zaključek, da moramo izločiti iz našega državnega življenja vse, kar bi lahko povzročalo nezdrava trenja, ki bi slabila našo narodno skupnost in zavirala priroden razvoj Srbov, Hrvatov in Slovincem. Mladina vidi v Jugoslaviji edino osnovo, ki uresničuje posebne težnje Srbov, Hrvatov ali Slovincem zase in skupne težnje višje skupnosti vseh Jugoslovenov. Pri tem poudarja, da si naše državne skupnosti ne more predstavljati brez podreditve nižjih koristim višjim, kakor te izhajajo iz samega dejstva, da smo po naravi in drugih nujnostih nerazdružno povezani v skupno življenjsko usodo.

V skladu s tem ne vidi mladina nobenega razloga, da bi nasprotovala kakršnikoli ureditvi naše domovine, ki uresničuje gornja načela in ki zmerom zajema celotno državo. Kot prvi korak na tej poti sprejema mladina sporazum, ki je bil sklenjen med Srbi in Hrvati in izraža željo, da bi bil ta srečen začetek popolne in trajne ureditve celotne države na podlagi popolnega medsebojnega za-

upanja in ravnopravnosti, ki je osnova jugoslovenske misli.

Iz tega izvaja mladina nadaljnji zaključek, da je nujno potrebna preosnova našega političnega, posebno strankarskega življenja. Predvsem odklanja zdajšnje razbitost političnih sil v državi in ugotavlja, da so bile mnoge stranke preračunane tako po svoji organizaciji kakor po svojih programih za povsem drugačne razmere, kakor so današnje, in da imajo povrh na vodstvu preživele politične osebnosti, kar ne nudi jamstev, da bi mogle tvorno sodelovati pri velikih preosnovah vsega našega življenja, kakor jih nujno zahteva razvoj. Zato pravi mladina: »Novim prilikam primerne so samo takšne politične sestave, ki tako po svoji razprostranjenosti kakor po svoji stvarni moči, pa tudi po svoji zrelosti in splošnih političnih obzorjih lahko uspešno zastopajo koristi državne skupnosti brez škode za koristi njenih posameznih delov, koristi njenih posameznih delov pa brez škode za koristi skupnosti.«

Ko se izreka mladina za ureditev našega političnega življenja na teh novih osnovah, odklanja obenem »kakršno koli nasilno politično organiziranje naroda od zgoraj«. Posebej se izreka mladina za danes tako gaženo načelo, da »vsa oblast v državi izvira od naroda, ki mu mora služiti tudi državna skupnost.« Država je nacionalni mladini organizirani narod sam z vsemi ustanovami, s pomočjo katerih svobodno uveljavlja svojo voljo in upravlja svojo usodo. Z vsem poudarkom odklanja mladina vsak poskus, da bi katera koli politična stranka izvajala kakršne koli politične, gospodarske ali socialne preosnove samo z vidika lastnih strankarskih koristi in v nasprotju z resničnimi potrebami naroda.

Mladina izraža prepričanje, da se bodo začele v tem znamenju kmalu zbirati vse zdra-

ve sile v državi. Zase terja pravico do sodelovanja, ker je prepričana, da bo mlada ustvarjalna podjetnost kos hudim zgodovinskim nalogam, pred katerimi stojimo. V tej zvezi izraža mladina Jugoslovenske nacionalne stranke, da bo z njo čutila potrebo prevzeti odgovornost za naš nadaljnji razvoj vsa mladina Jugoslavije in še posebej napredna mladina v Sloveniji, saj je »tesna povezanost vseh naprednih ljudi igrala v naši zgodovini zmeraj odločilno vlogo pri naših življenjskih odločitvah.«

Na kraju zahteva mladina strpnost od vseh političnih strank, ki morajo v zdajšnjem hudem času nepogojno podrediti svoje strankarske koristi vrhovnim koristim narodne in državne varnosti. Od vsakega politika v malem narodu pa zahteva široko razgledanost, ki mu bo v usodnem trenutku vedno »kažipot« do sporazuma s političnim nasprotnikom zaradi varovanja skupnih narodnih koristi pred skupnimi zunanjimi nevarnostmi.

V teh osnovnih političnih načelih mladine vidimo njeno voljo sodelovati pri urejevanju naše domovine, da za bodoče izločimo vsa trenja, ki so doslej ovirala našo notranjo slogo, uspešen razvoj in slabila našo moč. Pri tem poudarja, da je zmotno videti v brezglavem razedinjevanju in slabljenju celote korist in uspeh za posamezne dele naroda in države, kakor je zmotno videti v zapostavljanju teh posameznih delov korist za celoto. Mladina je globoko prepričana, da s svojimi nazori pomaga uresničevati srečno skladnost med posameznimi koristmi Slovincem, Hrvatov in Srbov in med skupnimi koristmi Jugoslovenov, v čemer moramo vsi videti najtrdnjšo osnovo našega razvoja ter moči in varnosti v svetu. Mladina hoče do popolnosti izvesti načela, da se »narodna korist v narodni državi nujno ujema z državnimi koristmi. Nasprotje narod — država se v narodni državi nikdar ne more pojaviti. Država je narod, narod je država — velja prav tako v primeru, da državo tvori popolnoma edinstven narod, kakor v primeru, da jo sestavlja več močno sorodnih skupin, povezanih v popolno življenjsko skupnost.«

Ne čenčaj lahko miselno

Italijanski listi so javili, da je izšla v obliki ljudskega koledarja knjižica z naslovom: »Molči!«. V knjižici se italijanska javnost opozarja na nevarnost vohunstva. »Zasede vohunov« piše v tej zvezi »Corriere della Sera«, so na delu, da sovražniku sporoče vse, kar se zdi povprečnemu človeku nevažno. Zato je prva dolžnost vsakega domoljuba, da nikjer ne govori z neznanci o naši vojski, prehrani, prometu in drugih zadevah italijanskega življenja. Neprijatelj ima povsod nameščene svoje zaupnike, ki love tudi najmanjše podrobnosti in jih javljajo naprej. Tudi poročila, ki

so na videz čisto brez pomena, postanejo lahko dragocena, če jih dobi v roke sovražnik. Varujte se novih prijateljev in znancev, zlasti se varujte laskavih ponudb ljudi, ki jih še ne poznate dolgo, in bodite zelo oprezní v svojih dopisih. Pazno prečitajte pričujočo knjižico in se v vsem ravnajte po njenih navodilih.

Slike v omenjeni knjižici nazorno kažejo, kako lahko ničesar hudega sluteči človek izda po nevednosti in lahko miselnosti važno skrivnost, ki je za nasprotnika zelo koristna.

Vsa rodovitna zemlja se mora obdelati

»Hrvatski dnevnik« razpravlja v uvodniku o potrebi, da se letos pri nas obdelata vsa za obdelavo prikladna zemlja. Poudarja pri tem, da posest zemlje ne daje samo pravic, tem-

več nalaga tudi dolžnosti. Oblastva so v polni meri upravičena nastopiti proti lastnikom, ki bi se te dolžnosti ne zavedali. Oni lastniki, ki sami ne morejo ali nočejo obdelati vso plod-

no zemljo, naj jo dajo v zakup drugim, ki so voljni delati, predvsem malim kmetom v svoji okolici, ki na lastni zemlji ne morejo pridelati hrane za sebe in svojo rodbino.

Na koncu pravi omenjeni list: »Kapitalistični duh se ne pojavlja samo v denarstvu in trgovini. Malomarnost nekaterih veleposesnikov, pa tudi nekaterih manjših posest-

nikov, ki iz tega ali onega razloga menijo, da se jim ne splača obdelavati zemlje, kaže, da je ta duh lahko enako poguben tudi v kmetijskem gospodarstvu. Ne moreta pa se dopustiti prav nikaka spekulacija in malomarnost v kmetijstvu na škodo naše narodne skupnosti.«

Jugosloveni so najboljši vojaki v Evropi

Nedavno je v londonskem radiu govoril poznavalec naših razmer Lackin o Jugoslovenih in o njihovih vojaških vrlinah. Med drugim je rekel: »Jugosloveni so resnično najboljši vojaki v Evropi. Vse države se zavedajo nevarnosti, v katero bi prišli, če bi si nakopale to odlično državo borcev za sovražnika, zato tudi nihče ne dreza vanjo s prenašalnimi in trdnimi vzpodbudami.«

Znani angleški novinar Garwin pa je rekel: »Jugosloveni, to se pravi Srbi, Hrvati in Slo-

venci, so znani po svojem zgodovinskem junaštvu in po svoji ljubezni do rodne zemlje. Zgodovina dokazuje, da so vselej smatrali vsako zahtevo po njihovi zemlji za neoprostljivo žalitev in ponižanje, ki jih ne smeš prejeti za nobeno ceno. Jugoslovani spadajo v prvo vrsto najbojevitejših in najodločnejših narodov na svetu. To so tudi v pretekli svetovni vojni dokazali. Zlasti so dokazali to Srbi. Ljudstvo je nad vse svobodoljubno, voj-ska pa je prežeta z istim duhom.«

Italijanska Somalija šteje komaj milijon duš

Ze prejšnji teden so zavzeli Angleži glavno mesto Italijanske Somalije v Afriki Mogadiscio (izgovori Mogadišo), od koder držijo v notranost dežele vse važnejše ceste in tudi edina železnica. Iz Mogadiscia prodirajo angleške čete dalje ob obali. Razen tega so se angleške čete izkrcale nepričakovano tudi na skrajnem severu te italijanske kolonije pri Guardafuju. Ti oddelki bodo, kakor kaže, prodirali nasproti južnim angleškim četam.

Italijanska Somalija se razprostira na skrajnem vzhodnem koncu afriške celine in obsega 200 do 400 km širok obmorski pas. Dolga je 1600 km, torej približno trikrat toliko, kolikor znaša razdalja med Ljubljano in Beogradom. Skrajna severna točka je Guardafui, ki so ga te dni nenadno zasedle angleške čete. Italijanska Somalija meri približno 800.000 kvadratnih kilometrov, torej nekoliko manj kakor dve in pol Jugoslavije. Ljudi pa živi tam le nekaj nad en milijon

Dežela je torej zelo redko naseljena. Niti dva prebivalca ne prideta povprečno na en kvadratni kilometer. Italijanska Somalija je vroča in suha dežela, ki jo v glavnem namakata reki Džuba na zapadnem koncu in Šebeli nekako na sredi.

Somali, ki žive v tej deželi, so zelo bojevitih mohamedanci. Žive kot pastirski narod, ki s svojimi čredami potuje iz kraja v kraj po tem precej pustem svetu. S kmetijstvom se bavijo le ob večjih rekah, kjer je svet še kolikor toliko rodovit. Čeprav je podnebje tod precej nezdravo. Tu pridelujejo tudi bombaž. V vsej deželi pa je najvažnejši vir dohodkov živinoreja.

Glavno mesto Italijanske Somalije je Mogadiscio, ki je zdaj tudi že v angleških rokah. Tu je imel svoj sedež italijanski guverner. Mogadiscio je obenem tudi glavno somalij-sko pristanišče s približno 30.000 prebivalci

Ustavitev izplačevanja odškodnine svojcem delavcev, ponesrečenih v Ameriki

Ze leta 1939. sta državi Zapadna Virginija in Pensilvanija, ki spadata med Zedinjene države, ustavili izplačevanje odškodnine izven ozemlja Zedinjenih držav bivajočim svojcem delavcev, ki so se ponesrečili v teh dveh državah. Ker je prav v teh dveh državah zaposleno na tisoče naših izseljencev v rudnikih, tvornicah in drugod, kjer so pogoste nesreče, je ta ukrep za nas gotovo zelo škodljiv. Mnogi svojci, katerih redniki so dali življenje za bogastvo tujcev so zdaj brez sredstev, in mnogi milijoni, ki so prej prihajali v Jugoslavijo na račun odškodnine, so izostali.

Ni treba razlagati, da so taki ukrepi skrajno krivični. Kakor poročajo zagrebški listi, so zanimanci najeli več odvetnikov, ki naj bi skušali v omenjenih državah doseči ponovno uveljavljenje prejšnjih zakonskih določb ali pa vsaj prepričitev podobnih sprememb v zakonodaji ostalih držav, pripadajočih Zedinjenim državam.

Po prejšnjih določbah je dobivala vdova našega rudarja, ki se je ponesrečil v Zapadni Virginiji po 30 dolarjev na mesec do smrti ali do nove poroke. Razen tega je prejela še za vsakega otroka posebej po pet dolarjev. Še ugodnejši zadevni predpisi so veljali v Pensilvaniji. Ker se prav v Zapadni Virginiji in v Pensilvaniji ponesreči največ naših ljudi, si lahko predstavljamo, za kako težke milijone so svojci v domovini oškodovani.

V zagrebških »Novostih« piše Lupoš-Vukič, da omenjeni odvetniki ne bodo zlahka uspe-

li s svojim posredovanjem. Treba bi bilo poznati vzroke, ki so dovedli omenjeni državi do takšnih ukrepov. »Treba se je vprašati,« izvaja pisec v »Novostih«, ali Jugoslavija

v svojih socialnih zakonih priznava iste pravice državljanom Zedinjenih držav kot svojim. Če jih priznava, ali dovoljuje, da se izplačuje brez ovir odškodnina svojcem ameriških državljanov, ki se ponesrečijo pri delu v Jugoslaviji? Če jugoslovenski zakoni tega ne priznavajo, ali potem ni morda to vzrok, da sta ameriški državi vzeli našim državljanom le tisto, česar mi njihovim ne dajemo?« Pisec nato izvaja, da bi od tega, če bi mi tujim delavcem dovoljevali enake pravice kakor svojim, ne imeli škode ker se pri nas ponesreči pač le malo tujih delavcev, medtem ko se naših v tujini zelo mnogo. Najeti odvetniki bi imeli lažje delo pri posredovanju v Ameriki, če bi lahko rekli, kakor izvaja pisec: »Ameriški državljan, zaposleni pri nas, uživajo iste pravice kakor naši državljan, zato imamo pravico, isto terjati tudi od vas!«

Dopisi

HRASTNIK. (Smrtna kosa). Nepričakovano je nehalo biti mlado sokolsko srce sestre Štefke Drakslerjeve, rojene Potiskove. Od rane mladosti je bila v sokolskih vrstah. Kako je bila priljubljena, je pokazal njen pogreb. Od hiše žalosti so nesli bratje Sokoli krsto z njenim truplom pred Sokolski dom, s katerega je plapolala črna zastava. Tu se je starosta brat Farčnik toplo poslovil od mlade Sokolice, ki je štela komaj 20 pomlad. Zaigrala je sokolska godba iz T-bovelj, nato pa je krenil dolg spreved proti Dolu. V sprevedu sta nesla sokolska deca in naraščaj nad 20 vencev in šopkov. Za godbo je korakala četa Sokolov v krojih z društvenim oraporom, razen teh pa še mnogo bratov in sester v civilu z znaki. Za mrtvaškim vozom so stonali sorodniki, skoro sami Sokoli kajti obe družini, Drakslerjeva in Potiskova, sta sokolski. Mlada mamica je zapustila 18mesečno Slavico in mladega moža Sokola Vladka. Ob grobu je poljubil sokolski prapor krsto pokojne sestre in sokolska godba je zaigrala v srce segajočo žalostinko. Prerani grob je pokrilo mnogo vencev in šopkov. Naj ti bo lahka domača zemlja! Močno prizadetemu možu in preostalim sorodnikom naše iskreno sožalje!

SPODNA HUDINJA PRI CELJU (Smrtna kosa). Te dni je umrla v starosti 80 let ga. Emilia Ungerleeva, rojena Jugova vdova po obratnem ravnatelju bivše točilnice v Litiji. Bodi ti ohranjen lep spomin svojcem naše iskreno sožalje!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

„Domovina“ vam pripravlja novo prijetno presenečenje

Ali se še spominjate prelepih povesti »Goljava«, »Ljubezen ne umre« in zlasti romana »Srce v okovih«, ki vas je tolikokrat odtrgal od skrbi in vam tolikokrat pripravil prijetne ure?

Pisec teh treh romanov, ki se skriva za imenom Mirko Brodnik, nam je izročil nov napet ljubezenski roman iz življenja naših ljudi

»K novim zarjam«

ki ga bomo začeli priobčevati v prihodni številki »Domovine«.

Ni potrebno, da bi roman še posebej hvalili, saj tisti, ki so zadna leta brali naš list, vedo, kakšni so romani tega pisatelja in kako so vsak teden zmerom komaj čakali, da ji mje pismonoša prinesel »Domovino«. Izdali bomo samo to, da bo povest »K novim zarjam«, ki se godi v zdajšnjih dneh, še dosti bolj napeto in prijetno pisana kakor so bile »Srce v okovih« in druge zgodbe istega pisca. Naši bralci bodo spremljali glavnega junaka od pustolovščine do pustolovščine, da jim bo zastajal dih. Pri tej priložnosti vabimo vse tiste, ki si »Domovino« samo izpoojajo, da si naš list naroče, da bodo roman izrezovali in ga imeli potem v svoji domači knjižnici. Vse stare naročnike, ki so z naročnino še v zaostanku, pa prosimo, naj svoj dolg poravnajo, da jim ne bomo ustavili lista prav ob začetku tega romana, ki bo najboljši, kar so jih doslej brali v »Domovini«.

»Domovina« skrbi za vas in vam vsak teden prinaša v hišo razvedrilo in pouk. Oddolžite se ji na ta način, da opozorite vse, ki še niso v vrstah naročnikov, na naš najboljši roman, ki začne izhajati v prihodni številki. Zdaj je čas, da se naroče na »Domovino«.

Uredništvo in uprava „Domovine“

Politični pregled

Dne 27. februarja sta bila v Budimpešti

na svečan način izmenjani ratifikacijski listini prijateljske pogodbe med Jugoslavijo in Madžarsko.

V slavnostni dvorani predsedništva madžarske vlade je naš zunanji minister dr. Cincar-Marković v navzočnosti madžarskega ministrskega predsednika Telekija in drugih odličnih predstavnikov podpisal zadevni protokol, nato pa ga je podpisal madžarski zunanji minister Bardossy. Po podpisu protokola je bilo slavnostno kosilo na jugoslovenskem poslaništvu. Popoldne je zunanji minister Cincar-Marković sprejel novinarje in jim dal obširno izjavo o pomenu pogodbe, ki bo še bolj okrepila sodelovanje obeh narodov. Zvečer je na večerji govoril madžarski zunanji minister. Na njegovo zdravico pa je odgovoril dr. Cincar-Marković. Obe zdravici sta bili dokaz iskrenega razmerja med Beogradom in Budimpešto. Poročila o obisku jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Aleksandra Cincar-Markovića so zavzela v madžarskih listih cele strani. V uvodnikih naglašajo madžarski listi pomen končnega uveljavljanja pogodbe o prijateljstvu, ki je velik prispevek k miru v tem delu Evrope.

V dvorcu Belvederju na Dunaju je 1. t. m

Bolgarija svečano pristopila k trojnemu sporazumu (med Nemčijo, Italijo in Japonsko).

Bolgarski ministrski predsednik Filov je v prisotnosti zastopnikov vseh držav trojnega sporazuma podpisal pristopni zapisnik. Ob tej priliki je prispel na Dunaj sam nemški kancelar Hitler in sprejel po podpisu zastopnike držav trojnega sporazuma in manjših zaveznških držav.

Spričo pristopa Bolgarije k trojnemu sporazumu

je vkorakalo v Bolgarijo nemško vojaštvo.

Po nemških in italijanskih vesteh je naloga nemškega vojaštva v Bolgariji v zaščiti bolgarskih koristi in v ohranitvi miru na tem področju. Po raznih vesteh nemško vojaštvo še zmerom prihaja v Bolgarijo.

Iz Carigrada poročajo, da je turška vlada že storila primerne ukrepe, čeprav je Turčija šele te dni sklenila nenapadalno pogodbo z Bolgarijo. Turške vojne ladje

so že položile mine v Dardanelah in v vseh dostopih do Dardanel.

ter so neprestano na straži. Na turških odločujočih mestih naglašajo, da s tem Dardanele še niso zaprle za promet, ker se po posebni mednarodni pogodbi ne smejo zapreti, razen če je Turčija sama v vojni, toda treba je za prevoz skozi Dardanele potrebne dovoljenja.

Moskovska agencija Tass javlja: Dne 1. t. m. je Altinov, zastopnik bolgarskega zunanjega ministrstva, sporočil Lavriščevu, poslaniku Sovjetske zveze v Bolgariji, da je bolgarska vlada pristala na prihod nemških čet v Bolgarijo z namenom, da se ohrani mir na Balkanu. Dne 3. t. m. je Višinski, pomočnik sovjetskega ljudskega komisarja za zunanje zadeve, dostavil bolgarskemu poslaniku v Moskvi Stamenovu odgovor, v katerem pravi med drugim:

Sovjetska vlada ne soglaša s stališčem bolgarske vlade, ker to njeno stališče ne vodi k utrjevanju miru, temveč k razširjenju vojnega področja in zapletu Bolgarije v vojno.

Sovjetska vlada, zvesta svoji mirovni politiki, ne more iz teh razlogov nuditi nobene pomoči bolgarski vladi v izvajanju njene zdajšnje politike. Sovjetska vlada smatra, da je dolžna podati tako izjavo zlasti zaradi neoviranega širjenja glasov v bolgarskem tisku, ki povsem svojevoljno tolmačijo politiko Sovjetske zveze. Moskovski radio je 3. t. m. poskrbel za čim večje razširjenje ruskega uradnega sporočila o stališču sovjetske vlade do prihoda nemške vojske v Bolgarijo. Sporoči-

lo je bilo po radiu javljeno v ruščini, nemščini, francoščini in bolgarščini. — Londonski radio je rekel k uradni ruski izjavi, da je Rusija prvič, odkar je bila podpisana rusko-nemška nenapadalna pogodba, javno nastopila v smislu, ki Nemčiji ne more prijati.

Reuter poroča:

Angleški zunanji minister Eden in načelnik angleškega generalnega štaba Dill sta se pred dnevi posvetovala s turškim ministrskim predsednikom Saidamom, zunanjim ministrom Saradzoglom in šefom turškega generalnega štaba maršalom Čakmakom.

Na odločujočih mestih označujejo te razgovore kot zelo uspešne. Trdi se, da se je na posvetovanjih ugotovila popolna istovetnost koristi obeh držav.

Ruski časopis »Mirovoje hozjajstvo i mirova politika« objavlja članek o mednarodnem položaju. v katerem piše tudi o trojnem sporazumu in pravi med drugim: »Posebna točka sporazuma govori o tem, da se trojni sporazumu in pravi med drugim: »Posebna Trojni sporazum je očitno naperjen proti Zedinjenim državam.« Glede Jugoslavije piše

Jugoslavija se drži nevtralnosti in je tudi izjavila, da je pripravljena braniti svojo nevtralnost.

Potrebno si je zapomniti, da Jugoslavija ni majhna država, temveč ima 16 milijonov prebivalcev. Njena vojska nikdar ni bila slaba in Jugoslavija ima ugodne možnosti za obrambo v primeru napada nanjo.

Francoski list »Candide« poroča: Na francoskih odločujočih mestih sodijo,

da bosta Nemčija in Italija v polni meri spoštovala jugoslovensko nevtralnost.

Tako zagotovilo da je dobil jugoslovenski ministrski predsednik na nedavnem sestanku z nemškimi državniki.

Zadnje dni se opaža

večja delavnost nemških podmornic.

ki skušajo potopiti čim več angleških ladij. Ker se je vreme izboljšalo, je bila na obeh straneh večja delavnost letal. Nemci v glavnem s prejšnjo silo napadajo večja industrijska mesta v Angliji. Angleži pa Porenje, Porurje in vdorna pristanišča ob francoski in belgijski obali. Baje so angleška letala z uspehom bombardirala rumunsko petrolejsko ozemlje okoli Ploestija. V sredo so opazili prva angleška letala tudi že nad Bolgarijo.

Iz Sofije poročajo.

da je Anglija prekinila državniške odnose z Bolgarijo

in da bo angleški poslanik v Sofiji Rendell odpotoval te dni z vsemi angleškimi državljani, ki še bivajo v Bolgariji, v Turčijo. Vojne pa Anglija zaenkrat še ne namerava napovedati Bolgariji.

Po vesteh iz Aten in Rima

na albanskem bojišču ni večjih dogodkov.

Vrste se le krajevni spopadi, ki pa ne spreminjajo položaja. Italijanske čete se držijo tu zelo krepko. Angleži bodo baje v Solunu izkrcali svoje čete, da priskočijo na pomoč Grčiji, če bi bila od nemškega vojaštva napadena preko bolgarske meje.

Iz Kaira poročajo,

da so Angleži zadnje dni na afriških bojiščih dalje napredovali.

V Libiji so angleški zavezniki, de Gualleovi Francozi zavzeli zelenico Kufro, a zelenico Džarabub napadajo Angleži. V Italijanski Somaliji so Angleži po zavzetju glavnega mesta Mogadiscia dalje napredovali. Zavzeli so med drugim kraje Duco degli Abruzzi, Iscio Baidoo in Bulu Burti. V Abesiniji uporni Abesinci po malem napredujejo. V Eritreji oblegajo Angleži Keren, ki so ga že na treh straneh obkolili. Angleži javljajo, da so doslej v Afriki ujeli že nad 140.000 italijanskih vojakov in zajeli velikanske množine orožja. Itali-

Ženska hvala

razkraja čez
noč nesnago
v perilu!

janske ujetnike odpravljajo po večini v posebna taborišča v Indijo in Avstralijo.

V ameriškem senatu

se zaključuje razprava o ameriški pomoči Angliji in bo po vesti iz Washingtona zadevni zakon v nekaj dnevih sprejet

z znatno večino. Med drugim nameravajo Zedinjene države dobiti Angliji letos 16.000 letal raznih vrst.

Na Daljnem vzhodu

se bo menda spor med Siamom in Francosko Indokino po posredovanju Japonske mirno poravnal,

ker je francoska vlada na pritisk Japonske pristala na odstop večjega ozemlja ob reki Mekongu Siamu.

Gospodarstvo

Sejmi

10. marca: Kapele pri Brežicah (tudi za konje), St. Jurij ob Taboru, Stari trg, Raka, Hrastnik-Dol;
11. marca: Blagovica (živinski);
12. marca: St. Jurij ob južni železnici-trg, Turjak, Drenovo, Vesela gora - St. Rupert, Radovljica;
13. marca: Loka pri Zidanem mostu;
14. marca: Črensovci (le za živino), Muta, St. Vid pri Grobelnem;
15. marca: Zdole-Pleterje, Semič, Lož, Prosenjakovci.

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili 4. t. m. v devizah (prve številke službeni tečaj, druge v oklepajih tečaj na svobodnem trgu):

- 1 angleški funt za 174.57 do 177.77 (za 215.90 do 219.10) din;
- 1 ameriški dolar za 44.25 do 44.85 (za 54.80 do 55.20) din;
- 1 švicarski frank za 10.29 do 10.39 (za 12.71 do 12.81) din.

Nemške klirinške marke so se trgovale po 17.72 do 17.92 din. Vojna škoda je bila v Beogradu po 477.50 do 478 din.

Tedenski tržni pregled

GOVED. Za kg žive teže so se prodajali: v Ptuj: volji po 7.50 do 9, krave po 4.25 do 7.50, junci po 6 do 7.50, telice po 7 do 10, v okolici Ljubljane: voli I. po 8.75, II. po 7.75, III. po 6.75, telice I. po 8.25, II. po 7.25, III. po 6, krave I, po 7, II. po 6, III. po 4, teleta I. po 13, II. po 11 din.

SVINJE. Za kg žive teže so se trgovali: v okolici Ljubljane: špeharji po 14, pršutarji po 11, v Murski Soboti: pršutarji po 9 do 11, v Ptuj: debele svinje po 13.50 do 15, svinje za pleme po 10 do 11.75, pršutarji po 12 do 13 din.

KRMA. V Celju: seno 115 do 120, slama 65 do 70, v Murski Soboti: seno 100 do 120, slama 60 do 70 din za 100 kg.

ZABELA. V okolici Ljubljane: slanina 26, svinjska mast 32, v Murski Soboti: slanina 26, svinjska mast 30 do 32, v Trbovljah: sveža slanina 27 do 28, prekajena 34, svinjska mast 30, v Celju: slanina 26, svinjska mast 32 din za kilogram.

MED. V okolici Ljubljane 35 do 38 din za kilogram.

SIROVE KOŽE. V Murski Soboti: goveje 26 do 30, telečje 28 do 30 din za kg.

KROMPIR. V Murski Soboti 150, v Trbovljah 250, v Celju 275 din za 100 kg.

FIZOL. V Murski Soboti 6, v Celju 7 do 9 din za kg.

JAJCA. Zaradi bližajoče se pomladi cene popuščajo. Povprečno se trgujejo po en dinar za kos. Ponekod so cene že padle pod en din.

SIROVO MASLO. V Murski Soboti 50 do 56, v Celju 48 do 64 din za kg po kakovosti.

Drobne vesti

— **Posvet o gozdnem gospodarstvu v Sloveniji.** Kmetijska zbornica v Ljubljani je priredila tridnevni posvet o stanju gozdnega in lesnega gospodarstva v Sloveniji in o smernicah za njegovo izboljšanje. Posvet je bil v dvorani Delavske zbornice. Na posvetu so gozdarski in drugi strokovnjaki podali poročila o vseh važnejših gozdarskih vprašanjih Slovenije.

— **Zaposlenost v Jugoslaviji.** Osredni urad za zavarovanje delavcev prinaša svoje mesečne podatke o gibanju članstva, in sicer za november. V tem mesecu je bilo pri vseh okrožnih uradih zavarovano 756.333 delavcev in nameščencev, to je za 29.179 manj kakor v oktobru in za 21.386 več kakor v novembru prejšnjega leta. Od skupnega števila zavarovancev pride na dravsko banovino 119.965 zavarovancev, na banovino Hrvatsko 244.197 in na ostale banovine 392.171. Od oktobra do novembra je število zavarovancev nazadovalo v dravski banovini za 2,3 odstotka, v banovini Hrvatski za 1 odstotek in v ostalih banovinah za 5,7 odstotka. Celotni zavarovani zaslužek je znašal v novembru 633.4 milijona dinarjev (v prejšnjem novembru 454.4), od tega v Sloveniji 108.9, v Hrvatski 214.6 in v ostali državi 310.0 milijona dinarjev.

— **Plačevanje kmečkih dolgov v Sloveniji se vrši v redu.** Vsa vplačila kmečkih dolžnikov v letu 1940. so znašala po službenih podatkih 78.4 milijona dinarjev nasproti 73.3, 130.4 in 143.5 milijona dinarjev v prejšnjih

treh letih. V štirih letih je bilo vplačano 425.7 milijona dinarjev medtem ko bi morali kmečki dolžniki po uredbi v teh štirih letih plačati 720 milijonov dinarjev. Zanimivo je, da so lani kmečki dolžniki v Sloveniji plačali celotni dolžni letni obrok in celo nekoliko več, namreč čez sto odstotkov, medtem ko so znašala plačila na področju osrednjega zavoda Privilegirane agrarne banke v Beogradu le dobri dve petini dolžnega letnega zneska, na področju podružnice v Zagrebu slabo četrtino in na področju podružnice v Sarajevu komaj eno sedmino.

— **Naš minister za trgovino in industrijo na velesojmu v Leipzigu.** Te dni je odpotoval na velesojmu v Leipzigu naš minister za trgovino in industrijo dr. Ivan Andres. Hkratu bo stopil v stik z več odgovornimi zastopniki nemškega gospodarstva in bo z njimi preučil razna gospodarska vprašanja, ki se tičejo obeh držav.

— **Banovina Hrvatska ne bo ustanovila sladkorne tvornice.** Oddelek banske oblasti za kmetijsko gospodarstvo zanikuje vest, po kateri naj bi skupina hrvatskih industrijcev ustanovila s sodelovanjem banske oblasti novo tvornico sladkorja.

Novice

* **Trboveljski rudarji zahtevajo razsodišče v vprašanju poviška plač.** Med delavskimi združenji in Trboveljsko premogokopno družbo je prišlo do nesoglasja glede določitve pravičnega, dejanskemu porastu draginje ustrežajočega odstotka poviška plač in akordov v smislu kolektivne pogodbe. Ker pogajanja niso dovedla do sporazuma, zahtevajo rudarji sestavo razsodiščnega odbora. Delavska združenja so izdala te dni letak in v njem upravičujejo svoje zahteve. Dokazujejo, da je draginja narasla za 54,7, akordanti pa so prešli le 44 poviška, in še to vselej pozneje, kar pomeni za delavstvo izgubo šestih do sedmih milijonov dinarjev.

* **Prepoved povišanja cen nadzorovanemu blagu.** V zvezi z objavo novega seznama blaga, ki spada pod nadzorstvo cen in je bil objavljen v »Službenih novinah« od 20 februarja, je zdaj urad za nadzorstvo cen v Beogradu izdal odredbo, po kateri je za vse blago, ki je pod nadzorstvom prepovedano povišanje cen brez prejšnjega odobrenja, ki ga

bodo izdajala pristojna oblastva le v izjemnih in opravičljivih primerih.

* **Petdesetletnica »Amerikanskega Slovencea«.** Naši rojaki v Zedinjenih državah imajo močno razvito društveno in kulturno življenje, o čemer pričajo številni dnevniki in drugi časopisi, ki prihajajo k nam. Nekateri njihovi listi so že zelo stari. Tako je prav te dni slavil 50letnico »Amerikanski Slovenec«, ki izhaja v Chicagu.

* **Tekme v smučarskih skokih v Planici.** V nedeljo je bila mednarodna tekma v smučarskih skokih na orjaški skakalnici v Planici. Tekme se je udeležilo osem nemških in devet naših skakalcev, izmed katerih je nekaj zaradi poškodb med tekmo odstopilo. Najbolje se je izkazal Nemec Gering, ki je letel po zraku 118 metrov daleč. Dva naša skakalca sta letos prvič prešla mejo 100 metrov, in sicer Albin Novšak iz Naklega, ki je skočil 103 metre, in Rudi Finžgar iz Kropce, ki se je pognal 101 meter daleč.

* **Smrt vrlega moža.** V Škofji Loki je umrl priljubljeni posestnik in mesar g. Karel Rottenbüchler. Zadel ga je bila možganska kap. Pokojnik je bil doma iz Devečerja na Slovenskem. Med svetovno vojno pa ga je zaneslo k nam in v Kranju se je kot podoficir spoznal s svojo bodočo ženo gospo Franjo. Pred 20 leti so se preselili Rottenbüchlerjevi v Škofjo Loko. Vrlemu pokojniku, ki ga obkujeta soproga in sin, blag spomin!

* **Gostovanje dresdenske opere v Beogradu.** V beograjskem narodnem gledališču je bila nedavno zvečer prva predstava opere iz Dresdene. Nemški gostje so uprizorili opero »Kavalir z rožo«. Predstavi je prisostvoval tudi predsednik vlade Dragiša Cvetković z mnogimi drugimi ministri. Gledališče je bilo nabito polno. Po predstavi je priredil upravnik gledališča Momir Veljković gostom na čast pojedino. Drugi večer je z enakim uspehom uprizorila dresdenska opera v Beogradu Beethovnovno opero »Fidelo«. Drugi predstavi sta prisostvovala tudi Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga s spremstvom. Občinstvo je visoka gosta toplo pozdravilo. Med odmorom sta knez namestnik in kneginja Olga sprejela glavnega intendanta dresdenske opere Gottschalka in ravnatelja Böhma. Ob zaključku predstave je ravnatelj beograjske opere Lovro Matačić izročil članom dresdenske opere lep lovorjev venec.

* **Zdajšnost in bodočnost.** Pod naslovom »V časih usodnih odločitev« objavlja beograjski »Napred« članek, v katerem razpravlja o

F. Gobey:

Umor na plesu

34

»Rekli ste, mu je s prisiljenim smehom segla lepa vdova v besedo, da ste občutili simpatijo do nje... Ali merite na markizo Barancosovo?«

»Motite se. Markiza ni nikogar umorila... Toda čudne misli se mi zbuja... Ta ženska, ki je jaz morda niti ne bom izročil pravic v roke, bi se utegnila omožiti s kakšnim mojim prijateljem, poštenjakom od nog do glave, pa se vprašujem... ali smem dovoliti, da moj prijatelj zveže svojo usodo z žensko, ki si je s krvjo omakeževala roke... s krvavim umorom... čeprav se najdejo za ta umor morda lahko olajševalne okoliščine.«

»Nes«, je s težavo odvrnila gospa Cambryjeva.

»Tudi jaz mislim tako. Toda kako naj se izvlečem iz te zagate? Če vzamemo, da bi bil — na primer — ta bodoči mož sodnik, ki mu je zaupana preiskava o umoru v operi, — kaj bi potem še preostalo? Mislim, da bo najbolje, če se o tem pomenim z žensko, ki je tu prizadeta, in ji pokažem pismo, ki ga je ona pisala Goliminu in ki ga imam pri sebi v žepu.«

»Kako?« mu je segel Gaston v besedo. »Stricu si pa rekel, da si pismo pozabil doma.«

»Zmotil sem se. Pismo je tu pri meni!« Gospa Cambryjeva je z drgetajočim glasom vprašala:

»Kaj bi rekli tej ženski?«

»Tole bi ji rekel: Gospa, vaša usoda je v

mojih rokah. Tu je nepobiten dokaz o vaši krivdi! Toda jaz vas ne sovražim in rad imam človeka, ki ga nameravate vzeti. Če vas ne prijavim, postanem vaš sokrivec. Če vas prijavim, ubijem vas in vzamem njemu čast. On je poštenjak in tega ne bi preživel. Kaj naj storim? Povejte mi to vi, ki ste zakrivali, da je nastal tak položaj!«

Gospa Cambryjeva je molčala.

»Upoštevam«, je nadaljeval stotnik, »da umor ni bil preiščen. Upoštevam, da se ta ženska ni zaročila s sodnikom, da bi se izmaknila kazni. Naposled upoštevam tudi to, da se je ta ženska pokesala svojega dejanja in da želi za vsako ceno popraviti greh svoje preteklosti.«

»Da se je pokesala?« je govorila gospa Cambryjeva kakor odmev njegovih besed. »O, nedvomno se je hudo kesala.«

»Tudi to verjamem, kakor vi, gospa. Drugače ne bi plačala grobnice za svojo žrtev in ne bi nad njenim grobom jokala. Vem, kako je moralo to biti. Ona je šla v strahu po pismo v ložo... Vedela je, koliko jih je pisala... in ugotovila je, da eno izmed pisem manjka. Mislila si je, da je Orcivalka pismo nalašč zadržala za pozneje... Vrnila se je v ložo, sporekla se je z žensko, ki se je morda iz nje norčevala... iztrgala ji je bodalo in jo z njim zaklala...«

»Dovolj!« je zajecijala gospa Cambryjeva.

»Kako te more zabavati ta žalostna zgodba?« je nejevoljen vzkliknil Gaston.

»Upam, da mi gospa tega ne bo zamerila. Se celo vprašal jo bom: kaj bi storili vi, gospa, če bi bili namesto nje?«

»Ne vem. Če bi bila v koži tiste nesrečne ženske, bi rekla: Ne bojte se, ne bom pognala v pogubo človeka, ki mi je hotel dati svoje ime. Ne bom ga vzela in vaša tajnost pojde z menoj v grob.«

»Kdo bi meni jamčil, da bo ženska držala svojo besedo?«

»Če bi vas ogoljufala, bi jo lahko takoj kaznovali. Naj pa še jaz nekaj vprašam vas: Kaj bi storili vi, če bi ta nesrečna ženska izginila kam daleč ali pa bi se zaprla v samostan?«

»Iz tujine bi se lahko vrnila, iz samostana odšla.«

»Prav ste rekli, gospod. Samo mrtveci se ne vračajo«, je mrtvo odvrnila vdova.

»Ne mislim tako. Zadovoljil bi se s tem, da se razveže za zmerom zaroka.«

»Ali bi potem sežgali tisto pismo?«

»Morda.«

»Pozabljate, da ste pismo obljubili gospodu Rogerju Darcyju. On vas pričakuje.«

»Rekel bom, da sem ga izgubil ali pa, da so mi ga ukradli.«

»To je vaša reč. Prosim vas samo, da greste h gospodu Rogerju in mu rečete, da sem sklenila še za naprej ostati vdova.«

»Gaston bi to lahko bolje opravil.«

»Ne pristanem na to«, je vneto odvrnil Gaston.

»To sem tudi pričakovala, se je nasmehnila vdova. »Dobro veste, da se je stric sklenil oženiti z menoj, če se vi ne bi. Toda zmeraj je sanjal o tem, da bo svoje imetje pustil nečaku, če se bo ta oženil. Zdaj se bo

trenutkih, ki lahko odločijo o usodi kakega naroda za več rodov. Posebno velja to za majhne narode, medtem ko lahko veliki narodi sčasoma popravijo tudi največje pogrške in prebole najhujše poraze. Na koncu pravi članek: »So trenutki, ko je treba za pravice naroda v bodočnosti žrtvovati zdajšnjost. Narodi, ki tega ne morejo razumeti, morajo često žrtvovati zdajšnjost in bodočnost. Država ki se ni sposobna braniti in se ohraniti, ni država v pravem smislu besede. Dva osnovna življenjska pogoja vsake države sta sposobnost obnavljanja in sposobnost obrambe. Brez sposobnosti obrambe in odločne volje za njo narod nima možnosti in pravice do življenja, posebno ne do srečnejšega in boljšega življenja.«

* **Električna luč na Catežu.** Te dni je v Catežu prvič zasvetila električna loč. Boji za pridobitev električne rasvetljave so trajali več let. Velike zasluge za elektrifikacijo Cateža imajo mnogi ugledni posestniki, med temi trgovec in gostilničar g. France Les. Predvsem pa je treba poudariti veliko razumevanje čateškega občinskega odbora, ki je določil znatno vsoto za izvedbo elektrifikacije.

* **Novice s Koroškega.** Izreden dogodek se je pripetil v Bajlišah 10letnemu sinu tamošnjega lovca Rohra, ki stanuje v Babučnikovem grabnu med skalovjem pod Javornikom. Po naročilu očeta, ki je pri vjakih, je fant pazil na skobce, ki so bili nastavljeni za lisice. Nekega dne pa je našel fant ujeto veliko ptico in meneč, da je jastreb, vzel kol in ptico ubil. Šele, ko je prišel domov in pokazal nenavadno veliko ptico domačim, so ugotovili, da gre za velikega planinskega orla, ki je meril z razprostrtimi krili skoro dva in pol metra. Dva dni nato se je v istem kraju ujel v nastavljeni skobec drug orl. Tokrat pa je fant ptico že poznal in jo spustil spet na svobodo. — V Dobu pri Pliberku je tovorni avto povozil do smrti malo Turnkovo Nežiko. — V Podgori je v visoki starosti 91 let umrl France Fehr. Pokojnik je bil velik ljubitelj slovenske knjige in slovenskega štiva sploh. Zaradi svojega mirnega značaja je bil splošno priljubljen. — V Selah je umrl žagar Miha Užnik, ki zapuščajo ženo in pet nedoraslih otrok. — Na Plešivcu je odšel v večnost 82letni Doniž Strugar. Pokojnik je bil dolgoleten sodelavec v slovenski posojilnici in poštenjak od nog do pete. — Elektrifikacija podjunskih vasi tudi v vojnem času dobro napreduje. Te dni so priključili na električno omrežje vas Dob pri

Pliberku, kar pomenja za vaščane lep napredek, posebno zdaj, ko je za petrolej in bencin precej trda.

* **Velike količine skritega žita.** Subotici, ki je središče najbolj žitorodnih krajev v naši državi primanjkuje moke. Nedvomno je, piše časopisje, da je povsod okrog žita dovolj, toda pridelovalci so ga skrili, da bodo pozneje dosegli mnogo višje cene, kakor zdaj. To so storili navzlic grožnjam oblastev, da bodo vsi skrivalci hudo kaznovani. Toda zaenkrat ni bilo storjeno še nič takega, kar bi spravilo prizadetim veleposestnikom strah v kosti. Zato poziva časopisje oblasti, naj začno odločneje preiskovati skrivališča.

* **Mariborski mestni proračun,** ki ga je te dni sprejel mestni svet, znaša za devet mesecev (od aprila do konca leta) 56.666.810 dinarjev. Tekoči proračun, ki velja za redno enoletno poslovno dobo (12 mesecev), znaša le 48.265.140 dinarjev.

* **Kaj mora vsaka hiša v Ljubljani imeti za primer ognja.** Dolžnost vsakega ljubljanskega hišnega posestnika je, da v svoji hiši stori vse, kar more preprečiti požar. Zavarovanje hiš proti ognju je potrebno že v mirnem času, še bolj pa v vojni. Že 70 let stari gasilski red določa, da mora vsaka hiša imeti primerno število gasilnega orodja. Že po tem, še zdaj veljavnem gasilskem redu morajo hiše imeti pripravljene sode za vodo, kadi, strešne lestve, ročne brizgalne, sekire, krampe, lopate, svetilke na palicah in ročne svetilke. Razen tega pa poseben pristavek določa, da lahko mestno poglavarstvo, kadar okoliščine terjajo, zahteva še nabavo drugega gasilnega orodja. Take posebne okoliščine so tudi v Ljubljani nastopile z izrednimi časi. Mestni zaščitni urad je zato predpisal poleg navedenih priprav za vse hiše še tisto gasilno orodje, ki ga zahtevajo navodila bana za zaščito pred letalskimi napadi. Ta navodila so dobili vsi ljubljanski hišni posestniki in morajo biti po vseh hišah vidno nabita. Navodila predpisujejo nabavo maihne vstavilive ročne brizgalne ali ustrežajočih kemičnih gasilnih sredstev, odnosno napravo, eno posodo za vodo s prostornino 100 do 200 litrov, dve vedri za vodo, en požarni kavelj (lahko tudi lesen drog z močnim žabljem), eno do dve lopati, rekiro, pesek v zaboju ali na kupu (da s peskom zasipamo vžigalne bombe, ker jih z vodo ne smemo polivati), gasilno metlo za pobiranje tleh isker (to je dva metra dolga palica s pritrieno krno) in eno lestev. Gasilski red nadalje določa, naj se mestno poglavarstvo

po komisijah prepriča, ali se predpisi gasilnega reda izpolnjujejo. Dodatek k temu gasilnemu redu določa, da se v hišah ne smejo zraven dimnikov, ognjišč ali na podstrešjih spravljati reči, ki se rade vnamejo. V hišah z velikimi podstrešji in v onih, kjer ni mogoče priti iz enega dela v drugi del podstrešja, so potrebne v vsakem delu vse te priprave. Tudi dvoriščna poslopja morajo imeti na podstrešjih svoje popolno hišno gasilno orodje. Stopnišča in veže morajo biti prazne, da prehod ni oviran. Proti onim, ki teh zahtev ne bi upoštevali, določa gradbeni zakon stroge kazni, ki jih pa doslej oblastvo ni izvajalo. Zaradi izrednih časov bo pa mestno poglavarstvo prisiljeno poslužiti se kazenskih določil proti vsem, ki bi ta opozorila omalovaževali. Mestni gasilni urad zdaj že strogo pregleduje vse hiše.

* **Madžarska mladina in madžarski tisk v Jugoslaviji.** Novosadski madžarski list »Regeli Ujsag« prinaša članek o časopisju in njegovem pomenu za narodno vzgojo naroda. Zato list naglašajo, da se iz vrst madžarske narodne manjšine čedalje pogosteje slišijo pritožbe, da madžarska mladina v Jugoslaviji le slabo in malo prebira madžarsko časopisje. Mnogo je madžarskih izobražencev, ki prihajajo iz srednih šol, pa ne znajo dovolj svojega maternega jezika. Zato je treba skrbeti, izvaja list, da se bo ta mladina v svojem jeziku sama izobraževala. Dolžnost madžarskih izobražencev je, da bodo kdaj imeli vodilno vlogo v življenju svojega naroda. Zato pa morajo dobro znati svoj materni jezik in njihova društva naj skrbijo, da se bo madžarska mladina v madžarskem jeziku dovoljno izobraževala in brala madžarske knjige in liste.

* **Po 26 letih se je vrnil k svojem.** Ko so leta 1914. besnele bitke okrog Sabca, se je med drugimi srbskimi junaki boril Mihajlo Majer. Krogla ga je ranila v glavo in prepeljali so ga na Madžarsko. Leta so minevala, Mihajlo Majer se je preživljal po raznih krajih na Madžarskem. Pogosto se je spomnil svoje sestre in se je nekajkrat hotel vrniti v domovino. Toda madžarska oblastva ga nikoli niso pustila čez mejo, ker ni imel nikakih listin. Mihajlo je postal dninar in si je služil kruh zdaj na tej zdaj na oni madžarski kmetiji. Tako je učal letošno leto, ko je bilo sklenjeno prijateljstvo med Jugoslavijo in Madžarsko. Po 26 letih je tudi Mihajlo Majer dobil svojo pravico, da se je smel vrniti v domovino. Tik pred letošnjim pravoslavnim božičem je prispel v Beograd. Napolnil se je na upravo policije, kjer je preživel

njegov sen uresničil. Zadovoljen je, da boste vzeli Berto.«

»Toda midva ne čakava na stričevo imetje. Berta in jaz bi bila najsrečnejša, če bi se tudi najin stric oženil in bil srečen.«

»To so bile tudi moje sanje, je otožno rekla gospa Cambryjeva. »Toda zbudila sem se in sanje so izginile. Gospod Nointel, prosim vas, opravite vi to nalogo!«

Stotnik je že vstal.

»Računam na vas«, mu je rekla, »a vi računajte name.«

Potem je dejala Gastonu:

»Recite Berti, da bi rada tudi umrla za njeno srečo, če bi bilo to potrebno. Zbogom, gospoda!«

Gaston je ostal kakor okamenel. Nointel ga je odvedel iz palače.

»To komedijo mi moraš razložiti,« je dejal Gaston, ko sta sedela v vozu.

»Kakšno komedijo?«

»Tista smešna vprašanja...«

»Dragi moj, gospa Cambryjeva je istega mnenja kakor jaz. Tisto žensko je treba pustiti, da se sama dovolj skesa.«

»Toda stric bo zahteval od tebe pismo.«

»Pretrpel bom posledice...«

»Pazi, stric te čaka!«

»Vem. Toda najprej moram še zvedeti, kaj je z gospo Barancosovo.«

Nointel je zapustil Gastonov voz in poklical drugega. V vozu je vzel iz žepa pismo in zamrmral:

»Tole pismo je njeno! Ljubka in krepostna vdova je bila Goliminova ljubica in morilka Julije Orcivalove! Če bi bil trenutek pozneje videl pismo, ki ga je ona pisala Gastonu, bi bila izgubljena. Sodnik bi bil spoznal nje-

no pisavo in to bi ga bilo ubilo. Toda kako naj se izgovorim pri njem? Če mu rečem, da so mi bila pisma ukradena, mi ne bo verjel. Se kakšen paragraf bi v tem primeru lahko uporabil proti meni... No, videli bomo, kako se bo vse končalo!«

XX.

Ko je Nointel stopil v palačo markize Barancosove, mu je vratar povedal, da je gospodrica odpotovala v Sandovil, kjer je bil pred nekaj dnevi lov in da jo je spremil njen oskrbnik.

Nointel se je potem odpravil naravnost na postajo. Toda v Sandovilu markize tudi ni bilo več. Odpotovala je in oskrbnik ni vedel povedati kam. Njemu je poverila varstvo nad vsem svojim imetjem, dokler se ne vrne.

Nointel je prenočil v majhni gostilni in se drugo jutro vrnil v Pariz. Tu je dobil dve pismi. Prvo je bilo Gastonovo. Prijatelj mu je pisal:

»Stric te je ves dan čakal v sodni palači. Zelo se jezi. Pojdi hitro k njemu in mu izroči pismo morilke. Če bi tisto pismo uničil, bi si utegnil nakopati neprijetne posledice.

Gaston.«

»Bog naj mu odpusti, ko ne ve, kaj dela,« je zamrmral Nointel. »Ne bi mi bil tako pisal, če bi vedel, da gre za gospo Cambryjevo. Sodnik naj stori, kar hoče, toda pisma ne bo dobil!«

Drugo pismo mu je pisala markiza. Prav kratko je bilo:

»Ljubim vas, trpim največje muke in zapuščam Francijo.

Carmen.«

Nointelu je zastala kri v žilah. Poiskusi je doumeti pravi zmisel pisma, ki mu ga je bila poslala markiza, žena, ki jo je tako ljubil, toda dolgo ni utegnil pomisljati, kajti spet je stopil v njegovo sobo sluga in mu povedal, da prihaja neka črna oblečena ženska na ukaz gospe Cambryjeve.

To ga je zelo presenetilo. Velel je slugi, naj žensko takoj spusti k njemu, še bolj pa se je začudil, ko je v tej ženski spoznal gospo Jacinto.

Stopila je k njemu in mu brez besede izročila zapečaten pismo.

Nointel ga je odprl in prebral:

»Včeraj ste rekli: Iz tujine se človek lahko vrne, iz samostana odide. Na to vam bom dala pravi odgovor: Samo mrtvi se ne vračajo. Umrla bom. — Oprostite mi, kakor jaz oproščam vam. Moje pismo sežgite!«

»Umrla!« je vzkliknil stotnik. »Umrtila se je!«

»Nocoj ob treh,« je povedala Jacinta.

»Toda kako?«

»Izpila je najstrašnejši strup, ki ne pušča sledov. Če boste vi molčali, ne bo nihče zvedel, da je šla sama v smrt.«

»A gospod Darcy?«

»Zvedel bo, da je gospo zadela srčna kap. Od vas je odvisno, ali jo bo objokoval ali preklinjal.«

»Kar sem obljubil, bom tudi držal.«

»Kaj torej še čakate, gospod?«

Nointel je razumel te besede. Odprl je listnico, vzel iz nje pismo, ga pokazal gospe Jacinti in vprašal:

»Ali je prava pisava?«

»Da.«

Nointel je stopil k sveči, ki je gorela na

sveti dan. Policija je med tem poiskala njegovo sestro, poročeno z obrtnikom Komnevočnikom. Svidenje je bilo na moč presenetljivo. Brat in sestra se nista spoznala. Seveda je bil pred 26 leti Mihajlo krepak junak, zdaj pa je skoro že starček. Sestra se je bridko razjokala in povedala, da so že nekajkrat dali za zadržnice in prižigali svečo v njegov spomin. Zdaj bo Mihajlo Majer do nadaljnjega ostal pri sestri in svaku.

* **Zalostna usoda ruskega izseljenca.** V ruskem sirotišču v Kikindi je umrl v visoki starosti ruski begunec Arister Režikov, ki je bil nekoč eden izmed najbogatejših ljudi v carski Rusiji. Bil je lastnik velikih industrijskih podjetij, rudnikov in več sto hotelov. Prav tako je bil lastnik cele vrste letovišč. Po boljševiški revoluciji je pobegnil v Nemčijo, kjer je vodil v Berlinu veliko rusko restavracijo, ki pa mu ni povoljno uspevala. Z ostankom svojega premoženja se je preselil v Jugoslavijo, kjer je čisto obubožal.

* **Plaz je prekinil promet med našo državo in Nemčijo pri Pliberku.** V noči na prejšnji četrtek se je na železniški progi, ki veže našo obmejno postajo Prevalje-Homec z nemškimi Pliberkom, zgodila neprijetna nesreča, ki je za 24 ur prekinila promet med našo državo in Nemčijo. Okoli tri kilometre zapadno od postaje Prevalj se je vsul na progo plaz, ki se je utrgal v hribu nad tiro in zasul tračnice. Okoli 80 progovnih delavcev je v 24 urah očistilo progo.

* **Smrtna nesreča v Selški dolini.** Nedavno je vozil 30letni Janez Klobovč, uslužben pri industriji Dolencu v Škofji Loki, iz Selške doline proti Škofji Loki voz naložen s hlodi. Ko se je pomikal dvovprežni voz proti Studnemu, je privozil za njim avtomobilski prevoznik Kosec iz Železnikov s tovornim avtomobilom. Ceste so zdaj izredno slabe in je tudi umikanje zelo težavno. To je spoznal tudi Kosec sam, ki je pristopil k Klobovsu in mu svetoval, naj pelje z vozom kar naprej, češ da se bosta že potem ognila, ko prideta na primerno mesto. Kljub temu je prišlo do nesreče. Počasi sta vozila drug za drugim, spredaj voznik in za njim Kosec kakih dve sto korakov, ko je zavozil Klobovč s svojim vozom na desno, misleč da se bo lahko dovolj izognil. Z vozom je zavil preveč na desno, kajti voz se je prevrnil in hlodi so pokopali nesrečnega Klobovsa pod seboj, da je kmalu izdihnil.

* **Gospodarsko poslopje je zgorelo.** Te dni je ogenj uničil gospodarsko poslopje Francu

Cvetkoviču v Rigoncih. Gasilci iz Rigoncev, Loč in Velikega Obreža so obvarovali blizu stoječe hiše.

* **Oprostitev zdravnika, obtoženega zaradi smrti bolnika.** Na okrožnem sodišču v Celju je bila kazenska razprava, kakršne so prav redke. Pred sodnikom poedincem se je zagovarjal 38-letni zdravnik dr. Svetolik Božinovič, vodja zdravilišča v Topolšnici pri Soštanju, ki je bil obtožen, da je s svojo malomarnostjo povzročil smrt bolnika Mihajla Zivotiča. Obtoženca je zagovarjal odvetnik dr. Jože Goričar iz Soštanja. Kot izvedenca sta bila pri razpravi zaslišana zdravnik dr. Robert Neubauer, zdravnik vodja državnega zdravilišča na Dolniku, in primarij dr. Franc Debevc iz Ljubljane. Na podlagi zbranih podatkov sta izjavila, da je bilo ravnanje dr. Božinoviča v skladu z zdravniško znanostjo in prakso. Dr. Božinoviču ni mogoče očitati malomarnost, temveč gre za nesrečno naključje. Na podlagi izjave izvedencev je bil dr. Svetolik Božinovič oproščen.

* **Slaboumni sin je umoril očeta.** Ljubljanski mali kazenski senat je te dni razpravljalo o usodi, ki naj jo sodišče prisodi 30letnemu posestnikovemu sinu Antonu D. z Gorenjskega, ki je leta v avgustu na okruten način s samokresom ustrelil svojega očeta Prvotno je bila proti Antonu vložena obtožnica zaradi zločinstva umora. Anton je krivdo priznal. V svoj zagovor je navajal, da se je na očetov umor že dolgo pripravljalo. K temu da so ga zavedli stalni spori z očetom, baje zaradi tega, ker se je oče nesmiselno pravdal s svojim sosedom in ker je on stalno imel vtisk, da bo oče njega zavrnil in izročil posestvo bratu Jožetu. Ta misel da ga je tako mučila, da je že dolgo koval načrt, kako bi ga usmrtil. Ker je storilec kazal znake duševnega razkroja so ga preiskali zdravniki za duševne bolezni (psihiatri) in ugotovili, da je Anton že dolgo let bolehal na počasi se razvijajoči duševni bolezni shicofreniji, ki je povzročila duševni razkroj. Zaradi te ugotovitve je državno tožilstvo obtožnico umaknilo. Na razpravi so sodniki sklenili oddati Antona v zavod za zdravljenje in očiščenje, ker bi mogel biti nevaren za življenje svoje okolice.

* **Trije nevarni tatovi obsojeni.** Pred velikim kazenskim senatom v Ljubljani so se zagovarjali 21letni mehanik Leopold Omejc s Toškega čela, 26letni kovaški pomočnik Ivan Hromc iz Podgorice in 30letni soboslikar Viktor Zajc. Obtožnica je navajala dolgo vrsto tatvin, vlomov in eno razbojstvo Omejcu sa-

memu je pripadala obtožba za tatvino 11 koles. Hromcu je obtožnica očitala predvsem tri vlome. Kakor sta glavna obtoženca Omejc in Hromc vsak na svojo pest kradla, tako sta včasih tudi skupaj delala. Obtožnica je navajala štiri skupne vlome. Enega izmed teh pri Ivani in Mariji Bregar v Brinju sta opravila prav na razbojniški način. Obsojeni so bili vsi trije in sicer Leopold Omejc na štiri leta robije in 4letno izgubo častnih državljskih pravic, Ivan Hromc na pet let robije in 5letno izgubo častnih državljskih pravic, Viktor Zajc na šest mesecev strogega zaporja in enoletno izgubo častnih državljskih pravic.

* **Dva pobegla zločinca so prijeli.** Nedavno smo poročali, da je iz zaporov v Murski Soboti pobegnilo pet zločincev. Dva izmed njih so te dni ujeli. Sta to Peter Križanič s Cvena pri Ljutomeru, in Ciril Cajnkar, ki so ga izsledili v Slatini Radencih.

* **Sprejem mladeničev v inženjersko podoficirsko šolo** v starosti od 18 do 21 let in vojaško podkovsko v starosti od 17 do 21 let. Rok za prijavo je do 15. marca letos. Vsa zadevna pojasnila dobite ustno ali pismeno v koncesionirani pisarni Franca Para, kapetana v p., Ljubljana, Maistrova 14. Za pismeni odgovor priložite kolek ali znamko za 10 dinarjev.

* **Dolžnost vsakega kmetovalca je,** pomagati ponesrečenim živalim. Kako se pomaga, imate natanko popisano v knjigi »Prva pomoč ponesrečenim živalim«, ki jo je spisal dr. Ferdo Kern. Knjiga stane s poštnino vred samo 26 din in se naroča v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani, Selburgova ul. 3.

* **Sprejem mladeničev v inženjersko podoficirsko šolo** v Šabcu, konjeniško v Zemunu, artilerijsko v Čupriji in avtomobilsko podoficirsko šolo v Beogradu starost od 18 do 21 let. Rok za prijavo je kratek. Vsa zadevna pojasnila dobite ustno ali pismeno: Koncesionirana pisarna Per Fran, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova 14. Za pismeni odgovor priložite znamke ali kolek za 10 din.

* **Šest zabavnih knjig dobe čitatelji »Domovine«** za 40 din (s poštnino vred za 49 din), in sicer: Goncourt Edmond: »Dekle Eliza«, Cervantes: »Tri novele«, Anatole France: »Pingvinski otok«, Leonid Andrejev: »Plat zvona«, Andrej Strug: »Jutri«, Leonid Andrejev: »Povest o sedmih obešenih«. Naročajo se v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani, Selburgova ulica 3.

kaminu, dvignil papir nad njo in počakal, da je pismo zgorelo.

»Hvala!« je rekla Jacinta. »A drugo pismo?«

Mislila je pismo, ki ga je napisala gospa Cambryjeva, preden je izpila strup. Nointel je tudi to pismo sezgal nad svečo.

»Jaz sem svojo dolžnost opravila. Gospod... z bogom...«

Obrnila se je in odšla.

»Sirota!« je pomislil Nointel. »Sama si je odmerila kazen. Če bi bil včeraj to samo slutil, bi ji bil pismo vrnil... Sodnik ne bo nikoli zvedel, iz kakšne nevarnosti sem ga rešil... K njemu pojdem zdaj... Najbrž je že zvedel, kaj se je zgodilo. Preveč bo potr, da bi me zaradi tega pisma prijel...«

Dobil je strica in nečaka skupaj.

»O, gospodi!« je vzkliknil preiskovalni sodnik. »Ali ste zvedeli strašno novico?«

»Zvedel sem jo.«

»Potem mi oprostite. Danes vas ne morem uradno sprejeti. Včeraj sem vas iskal in čakal, pa vas ni nikjer bilo. Ali imate tisto pismo s seboj?«

»Ne, gospod, ukradli so mi ga.«

Sodnik se je zdrnil, rekel pa ni ničesar.

»Tista dva tujca,« je nadaljeval Nointel.

»Povedal sem vam že, kakšna človeka sta. Hotela sta spraviti s sveta dokaze svojega delovanja v zvezi z Golimnom. Posrečilo se jima je vdreti v moje stanovanje in odnesti vse, kar sem dobil v Golimnovi suknji.«

Sodnik se je priklonil in šel.

Gaston je molčal. Potem je prijatelju stisnil roko in rekel:

»Strašna katastrofa je to!«

»Strašna in nepričakovana.«

»In vendar je morala gospa Cambryjeva z

njo računati, ker je napisala oporoko in v njej zapustila vse svoje imetje meni.«

»Ali ga boš sprejel?«

»Bom, da ga v njenem imenu razdelim med siromake.«

Prijatelja sta se razšla. Gaston se je odpejal s stricem, ki ga je čakal v vozu. Nointel pa se je vrnil v svoje stanovanje.

»Mislim, da sodnik ne bo nikoli več omenil tega pisma,« je rekel stotnik sam pri sebi. »Zdi se mi, da je uganil, kaj se skriva za smrtjo gospe Cambryjeve...«

Minilo je pet mesecev, a skrivnost umora v pariški operi je ostala še zmerom zastrta s plaščem teme. Preiskavo so ustavili in kmalu je bil krvavi dogodek čisto pozabljen.

Smrt gospe Cambryjeve ni zbudila presenečenja. Ljudje so jo pozabili, kakor pozabljajo vse drugo, prijeto in neprijeto.

Gospodična Lesterelova še zmerom objokuje svojo nesrečno prijateljico, to je tako nepričakovano za zmerom zapu.

Gaston je z velikim premoženjem, ki mu ga je bila zapustila gospa Cambryjeva, ustanovil bolnišnico, ki je nosila njeno ime, in zavetišče za siromašna dekleta. Za mesec oktober je določena njegova poroka z gospodično Berto Lesterelovo.

Njegov stric je pustil službo, kakor se je bil že prej odločil. Njegovo mesto bo kmalu zasedel Gaston, čeprav mu sodniški poklic ni prav pri srcu.

Najbolj so se ljudje čudili temu, da je markiza Barancosova tako nenadno izginila. Na vse mogoče načine so si razlagali njen beg. V začetku sploh ni bilo mogoče najti sledi za njo. Pravili so, da se pojavlja zdaj tu zdaj tam, da pa nikjer ne ostane več kakor dan ali dva. Potem so zvedeli, da si je na

Angleškem kupila veliko ladjo, s katero križari po Sredozemskem morju. Velikonočne praznike je prebila v Jeruzalemu, julija meseca so jo pa videli v Carigradu. Naposled se je razvedelo tudi to, da si je kupila razkošno villo v Palermu na Siciliji in da misli tam ostati sama, brez velike družbe, neodvisna od sveta.

Nointel je tudi zapustil Pariz. Šel je za markizo. Večkrat je pisal Gastonu, zdaj iz tega, zdaj iz drugega kraja. Naposled je nekega dne prejel Gaston pismo iz Palerma. Nointel mu je sporočil, da je našel edino ženo na svetu, ki jo res ljubi in da zdaj prvič spoznava, kaj je prava ljubezen. Vzela se bosta kmalu. In potem je še povabil svojega prijatelja na svatbo na solnčni Siciliji...

Simancas in Galmier sta se vrnila v novi svet, v Ameriko. Vse kaže, da o njima ne bo mogoče prav kmalu kaj slišati. Oba sta pohitela na postajo takoj po pogovoru s stotnikom, ko Simancas ni mogel kupiti Golimnove suknje...

Klavdina Risslerjeva je šla v Rusijo s svojim Vladimirom. Vzela je s seboj tudi Marijo. Za grob Julije Orcivalove se ne briga nihče razen Berte Lesterelove. Ona ga pogosto krase s cvetjem in moli za mir Julijine nesrečne duše.

Moli pa tudi za svojo dobrotnico, rajno gospo Cambryjevo in blagoslovlja njen spomin. Moli za svojo nesrečno sestro, ki jo je življenje strlo. Njeno hčerko vzgaja kakor svojo.

Kapitan Crozon je prevzel poveljstvo velikega tovornega parnika in se potika nekje po daljnih morjih.

Naj se ga boje kiti in morski psi!

Zanimivosti

× **Novi angleški bombniki znamke »Stirling«** imajo, kakor piše angleško časopisje, štiri motorje in se ponašajo z doslej najstrahovitejšo vojaško oborožitvijo, ki je znana v letalstvu. Pred nekaj dnevi so bili ti bombniki prvič poslani nad Nemčijo.

× **Nemški ukrepi radi nemirov in stavk v severni Holandiji.** Nemški poročevalski urad javlja, da so v severni Holandiji, kjer so nastali neki nemiri in stavke, prepovedani vsi shodi. Ljudstvo je bilo poklicano, naj se takoj vrne na delo. Izvrševalna oblast v severni Holandiji je bila prenesena na vojaštvo. Odgovornost za te nemire pade po tem poročilu zlasti na židovske in druge protinemške elemente.

× **Novi ameriški poslanik za Anglijo.** Iz Amerike je odpotoval z letalom v Evropo novi poslanik Zedinjenih držav za Anglijo Winant. Pred odhodom je dejal novinarjem, da se z Rooseveltom docela strinja o popolni pomoči za Anglijo, ki pa je odvisna od delovnih naporov vsega ameriškega ljudstva.

× **Kitajski vojniki bodo pomagali Angležem v Singapuru.** 20.000 kitajskih vojakov je po časopisnih vesteh na poti v angleško Burmo, da bodo ojačili obrambo angleških postojank v Singapuru in drugod.

× **Angleška letala so metala letake na Poljskem.** Reuter poroča: Angleška letala so v nedavni noči preletela do Krakova in Katowic na Poljskem, kjer so metala letake. Letala so bila v zraku nepretrgoma devet ur in so preletela 3400 km poti.

× **Angleži ne priznavajo tolikšne izgube trgovskih ladij.** Glede na nemške trditve, da je bilo v zadnjih dneh potopljenih za četrto milijona ton angleških trgovskih ladij, izjavljajo v Londonu, da ni bilo zadnje dni nobenih posebnih izgub in da so take trditve neresnične.

× **Iz irskih mest se selijo ženske in otroci.** Na odgovornih mestih Irske prevladuje čedalje bolj prepričanje, da vojna tudi tej deželi ne bo prizanesla. To dokazujejo med drugim tudi ukrepi, izdani za preselitev žensk in otrok iz glavnega mesta Dublina in drugih večjih mest v varnejše kraje, kjer sovražne bombe ne bi mogle terjati toliko človeških žrtev. Po prvem načrtu, ki ga je izdelala irska vlada, naj bi se iz mest preselilo 70.000 otrok. Irci so pokazali veliko razumevanje za ta vladna prizadevanja in so sami začeli pri-

glašati, kam mislijo izseliti svoje otroke in ženske, če bi sovražnik začel z letali napadati tudi Irsko.

× **Američani pravijo, da Nemci ne bodo mogli potapljati njih orožja, namenjenega za Anglijo.** »New York Herald Tribune« odgovarja na nemško napoved o potapljanju ameriških ladij, ki bi vozile orožje, tole: »Mi ne delamo svojih topov zato, da bi jih Nemci sredi poti v Evropo pošiljali na dno morja, in bomo poskrbeli, da se kaj takega ne bo zgodilo.«

×

× **Repaticice so med zvezdami nekaki potepuhi.** Zvezdoslovci so letos odkrili že tri repaticice. Repaticice so nebesna telesa, ki sestojijo iz prasnovi in potujejo v bolj ali manj sivojevrstnih tirih okrog sonca, zaradi česar jih imenujejo potepuhe. Večina repaticice je vidna le z daljnogledom. Neredko se notranja snov repaticice zgosti v jedro, od katerega molijo pahljačasti žarki proti soncu. Včasih se ti žarki uklonijo tudi v nasprotno smer in tedaj nastanejo znani, kdaj pa kdaj izredno

krasni barvni repi. Ti repi držijo lahko v več smeri. Tako je imela repaticica l. 1908. obliko zasukane palice, repaticica iz l. 1848. pa je vlekla za seboj 200 milijonov kilometrov dolg rep. Letos odkrite tri repaticice so majhna nebesna telesa, ki jih je opaziti le z daljnogledom.

× **Ruski obrambni proračun znaša nad 70 milijard rubljev.** Te dni je bila druga seja sovjeta narodnosti. Na dnevnem redu je bilo poročilo proračunskega odbora in razprava o državnem proračunu za leto 1941. Med razpravo so govorniki zlasti poudarjali, da je popolnoma upravičen predlog osrednje vlade, naj se v proračun za leto 1941. vnese vsota 70 milijard 300 milijonov rubljev za narodno obrambo, ker se bo na ta način precej okrepla obrambna sila Sovjetske zveze.

STRAH GA JE POSTALO

Miha: »Kako je bilo na letovišču, Boltežar? Kje si stanoval?«

Boltežar: »Pri nekem posestniku.«

Miha: »Ali si imel dobro hrano?«

Boltežar: »S hrano je bila pa čudna. Najprej je poginil prašič in smo pet dni jedli svinjino. Nato je poginila krava in smo teden dni mlatili govedino. Ko pa je naposled zbolela še posestnica, me je obšla groza in sem jo naglo odkuril.«

Kmetijski svetovalec

Ravnanje z drevjem, poškodovanim od snega

Nedavno je južni sneg polomil mnogo sadnega drevja. Nalomljene veje je potrebno gladko ob deblu odžagati, z ostrim nožem obrezati in dobro s cepilno smolo zamazati. Če pa je drevje toliko polomljeno, da kazi krono, ga bo pač kazalo precepiti ali pomladiti. Tudi če je sneg prelomil deblo, bi pri mladem drevesu kazalo deblo nanovo cepiti. Stara drevesa, če so preveč polomljena, je najboljšo odstraniti. To delo naj se opravi takoj, ko bo sneg skopnel in bo delo v sadovnjakih sploh mogoče.

Preceplja pa se običajno nekako sredi meseca marca s sedlanjem ali pozneje, ko bo drevje že muzevo, s podkožnim cepljenjem, ki je zlasti pri starejših drevesih in debelej-

ših deblih priporočljivo. S pravilnim ravnanjem bo mogoče marsikatero drevo obvarovati.

Izkoplje in odstrani naj se le tako drevje, ki ga ne kaže več precepiti. Precepljeno drevo, ki je v zemlji že dobro ukoreninjeno, se bo pri dovolj gnojni zemlji in dobrem oskrbovanju hitro opomoglo.

Ne nastiljajte prascem s plesnivo ajdovico (ajdovo slamo). Če ajdove slame jeseni niste spravili prav suhe, ne smete zdaj z njo, ko je zatohla in plesniva, nastiljati prascem. Živalce se z njo igrajo in jo poskušajo jesti, s čimer dobe v sebe trose plesnobe. To pa povzroča želodčne in črevesne bolezni. Naposled tudi ni priporočljivo drugim živalim nastiljati s tako steljo. Dobro je, če pustite plesnivo ajdovico vsaj dva dneva temeljito presušiti na soncu. Žal zdaj še ni dovolj sonca. Treba je pač počakati na lepe dni.

Zuchhold:

Smrt ob potu

2

Kriminalni roman

Nato je šel domov in napisal pismo. Nič ni imenoval imen, samo pozval je barona, naj pride drugega dne popoldne ob sedemnajsti uri k grobni kapelici. Gre za čast visokošolke, s katero je pred božičem začel razmerje, je zapisal. Če ne pride, bo moral nositi posledice.

Takšna groznja, če se je tikala dame, je navadno zalegla, zakaj mladi plemiči se niso ničesar bolj bali kakor javnega škandala, ki bi pred svetom omadeževal rodbinsko čast.

Leon je sam ponesel pismo v poštni nabiralnik in se je v trenutku, ko je zaslišal padec pisma na pločevinasto dno nabiralnika, začutil bolj sproščen. Prvi korak k maščevanju je bil storjen. Maščevanje samo mu bo spet vrnilo notranje ravnotežje, njegovi živci se bodo spet pomirili.

Toda temu dnevu sledeča noč je bila hujša od vseh prejšnjih.

Sedel je vzravnan na svoji postelji in vse ga je bolelo. Prižgal si je bil svečo, ker ni mogel prenašati temnega molka noči.

Spet in spet si je zastavil vprašanje, ali bo baron Schmeling prišel. Ali ne bo morda poslal kakšnega zastopnika, ki si bo prej ogledal neznanega pisca pisma? Kaj naj stori, če baron ne pride?

Da bi ga poiskal na njegovem domu, bi zbuvalo preveliko pozornost. Sestrična, o kateri je baron govoril pred dnevi slaščičarju, ali kakšen drug sorodnik bi ga spraševal po gostu in baron bi se morda izdal, da se bo

dvobojeval. Zadeva bi prišla na sodišče, dvoboj bi bil preprečen. S tem bi nastala le sodna razprava, v kateri bi sam igral smešno vlogo.

Samo skrivaj se mora vršiti dvoboj, ne gre drugače.

Ko se je začelo daniti, je bil od razmišljanja ves zbit. Ne da bi bil prav spal, je ležal ves zmučen do poldneva v postelji.

Nato se je oblekel. Zaužil ni ničesar drugega kakor črno kavo. Potem je sedel v svoji sobi in zdaj zdaj pogledal na uro. Ko je ura kazala šestnajst je vstal in šel.

Ko je bil že v veži, je šele opazil, da je imel na sebi le domači jopič. Vrnil se je in oblekel suknjič.

Korakal je proti stari kopalnici. Na starem lesenem mostu je otipal v žepu revolver, čeprav je bil sklenil, da ga zdaj k razgovorom o dvoboju, ki naj se vrši pozneje, ne bo vzel. No, morda bo prišel z orožjem tudi baron Schmeling. Na ta način se bosta mogoče kar lahko dvobojevala.

Deset minut pred sedemnajsto uro, ki je bila v pismu določena za sestanek, je stopil čez prag v kapelico.

Ves presenečen je obstal. Včeraj ni bil opazil lepote v kapelici, ni bil videl krasote kamnite ženske postave. Stopil je k sarkofagu, v katerem je počivala pred davnimi leti umrla mlada žena. Prav tiho se je približal kamniti ženi, kakor bi se bil bal motiti jo z glasnimi koraki. Pogledal ji je v obraz in omahnil. Saj

ta kip predstavlja vendar njegovo ljubljeno dekle. Zamolkel vzdih se mu je prikradel iz ust. Sesti je moral na kamnito klopico, ki je stala tam blizu.

Zazdelo se mu je, da se ga loteva blaznost in da dobiva privide.

Ko se je nekoliko pomiril, je še enkrat stopil h kamnitemu kipu. Ne, le malo je podobna njegovi izvoljenki. Samo izmučeni živci so mu jo bili prej zaigrali, da je dobil privid.

Zdajci se je zdržnil. Zaslišal je bil neki šum. Strašen nasmeh je spačil njegova usta. Orožje ima s seboj, ne bo se dvobojeval, temveč ga bo takoj ustrelil ko steklega psa. Za vrat mu je spet sedla neznanca pest in ga začela porivati naprej. S krvavimi očmi je pogledal proti vhodu v kapelico. Zunaj po pesku je nekdo stopal. Leon je privlekel revolver iz žepa. Vse njegove misli so prežale na človeka pred vrati.

Vzdignil je roko z revolverjem. Nenadno pa se je spomnil, kako je pred dnevi prežal za grmom na barona. Spomnil se je tudi, kako veselje ga je takrat prevzelo, da ni postal morilec. Kakor v prividu se je gledal za grmom.

Kakor takrat se je zagabil samemu sebi. Odvrnil je revolver, da je trdo padel na kamnito tla. Toda v trenutku se ga je spet lotila besnost in hotel je revolver pobrati.

»Ne«, je z muko izdaval iz sebe, »moril ne bom. Če zdajle pobrem revolver, bom kljub vsemu streljal. Ne bom se mogel premagati, če bom videl pred kipom, podobnim njej, roparja svoje sreče...«

Na begu pred samim seboj je naglo odprl majhna stranska vrata in zdirjal v gozd, ne

Popotnikova torba

Smrt uglednega gospodarja

Vodice, marec.

Na svojem posestvu na Selu pri Vodichah je preminil ugledni kmetovalec g. Franc Kristan. Pokojnik je bil eden izmed tistih redkih kmečkih mož, ki je budno zasledoval dogodke okoli sebe. Zavzemal je vidno mesto v Samostojni kmetijski stranki, od ustanovitve Jugoslovenske nacionalne stranke pa je bil njen vidni somišljenik in odbornik sreskega odbora v Kamniku. Pridno se je udeleževal tudi v raznih gospodarskih zadrugah in društvih v domači občini, kjer je užival največji ugled in se je marsikdo v stiski obrnil nanj za dober svet.

Kljub temu vsestranskemu javnemu udeleževanju, ki mu ga je omogočil njegov prirodni razum, ni nikdar zanemarjal svojega posestva. Bil je skrben in vzoren gospodar in je svojo malo kmetijo s pridnostjo dvignil v ugledno domačijo.

Pokojnik je že dolgo let bolehal na želodcu. Pred dnevi je šel v bolnico, da bi ga operirali, žal pa je bilo prepozno in ugotovili so, da je zahrbtni rak že bolj ali manj opravil svoje uničujoče delo. Le svojemu zmernemu življenju se mora zahvaliti, da ga zavrtna bolezen ni pobrala že prej. Stel je šele 59 let. Njegova smrt je hudo prizadela njegove sinove in vzbudila obžalovanje pri vseh, ki so ga poznali. Ohranili mu bomo časten spomin. Njegovim svojcem naše iskreno sožalje.

Mater izvoljenke ranil, sebe pa usmrtil

Dravograd, marca.

V soboto popoldne so bile Trbonje pri Dravogradu pozorišče krvave žaloigre, ki jo je zakrivil ljubosumen mladenič iz Labudske doline na nemškem Koroškem. Bil je to 27-letni delavec Marko Tajzel. Ta je omenjenega dne prišel k 57letni kočarici Mariji Sagmeisterovi, ki je bila mati njegove izvoljenke Julijane. Bil je zelo razburjen ter je pri prihodu vprašal, kje je Julijana, hip nato pa je že potegnil iz žepa velik samokres in oddal na Sagmeisterovo tri strele. Vse tri kroglice so jo zadele. Sagmeisterova se je nevarno ranje-

da bi se bil ozrl na levo in desno. Vso pot do svoje tesne sobice je tekel.

Tretje poglavje

Zunaj je tresel vihar drevje. Vlak je sopihal skozi noč. Bergmann se je vozil v prvem razredu, da je bil lahko sam. Stal je ob oknu svojega kupeja in gledal v dež isker, ki jih je bljuvala lokomotiva nazaj na vagone. Iz sosednega kupeja sta se kakor iz velike daljave slišala klepetanje in smeh potnikov.

Cedalje večja je postajala razdalja med njim in usodnim krajem, kjer bi bil skoraj postal morilec. Zavedal se je, da ga kljub begu pred zapeljivo priloznostjo misel na maščevanje ne bo zapustila.

Dva dneva je že bival v vili »Gozdnem miru«. Zaklenil se je bil v svojo sobo in se ni prikazal na svetlo. Ponoči je pustil goreti luč, kajti zdelo se mu je, da stalno stoji nekdo pred njim in ga gleda.

Zločin, pred katerim je bil zbežal, neizvršeni zločin je stal velik in strašen pred njim ter ga opominjal. Če je ne pol spal, si je domišljal, da je bil vendarle izvršil zločin. Čisto razločno je videl ležati poleg sarkofaga barona Schmelinga. Obraz je imel obrnjen navzgor, čelo mu je bilo razstreljeno in v široko razprtih očeh je ležala okamenela smrt na groza.

Podnevi so bile njegove misli bistrejše. Čisto jasno mu je bilo, da v takem razrvanem živčnem stanju ne more dvobojevati. Njegova roka ga ni več ubogala, kadar se ga je loteval bes. Počakati mora, da se nekoliko umiri, ker bo sicer postal še navaden morilec.

Ko je vse to jasno spoznal, je zložil svoje reči v ročno torbo. Gospodinja ga je prestrašena gledala.

na zgrudila nezavestna. Prepeljali so jo takoj v bolnišnico.

Tajzel je po usodnih strelah izginil v bližnji gozd. V soboto in nedeljo so ga iskali orožniki. Ker pa ga niso našli, so bili ljudje prepričani, da je pobegnil v Nemčijo. Iskali so ga dalje in so ga v ponedeljek dopoldne našli v omenjenem gozdu mrtvega. Pognal si je bil tri strele v prsi in enega v možgane. Poleg njega so našli samokres velikega kalibra in naboje, katere si je napravil sam.

Tajzel je imel dve leti razmerje s hčerko obstreljene Sagmeisterove, 32letno šiviljo Julijano. Nameraval se je z njo poročiti in je bilo že vse dogovorjeno. Zadnje čase pa je med obema nastal spor. Ko je izvedel, da si njegova izvoljenka že dopisuje z drugim, je sklenil, da bo z njo in s seboj obračunal. Prišel je k Sagmeisterovim. Ker pa Julijane ni bilo doma, je streljal na mater svoje bivše izvoljenke in jo močno ranil, nato pa je ustrelil še sebe.

Iz Prekmurja

Prekmurski delavci za državno posestvo Belje. Na državno veleposestvo Belje odpočuje v aprilu 1.600 sezonskih delavcev iz Prekmurja. Te dni je bila za toliko število sklenjena pogodba med upravo Belja in med vodstvom Zveze sezonskih delavcev v Murški Soboti. Letošnje dne bodo za moške po 20 in za ženske po 17 din ob hrani in stanovanju. Za akordne delavce bodo zaslužki za 50 do 80 odstotkov višji od lanskih.

Ženski vestnik

Kako moraš ravnati z rokavicami

Če imaš tesne rokavice, jih nekaj ur prej preden jih natakneš na roke, zavij v nekoliko vlažno čisto krpo.

Bele usnjene rokavice, ki so le malo umazane, očistiš tako, da jih odrgneš z radirko. Če so nekoliko bolj umazane, jih očistiš z mlekom, ki mu dodaš nekaj kapljic etra ali pa salmiakovca. Potrebuješ le malo take tekočine. Rokavice razprostreš kolikor mogoče

»Ne morem ostati tukaj. Vsak dan slabše se počutim. Podnebje mi ne prija. Seveda vam plačam najemnino za ves mesec, da ne boste imeli škode.«

Gospodinja je zmajala z glavo, a rekla ni ničesar.

Leon je nato šel na železniško postajo. Ročno torbo je stisnil k sebi, ker se zaradi pokvarjene ključavnice ni dala v redu zapreti.

Ko je vlak prispel v Johannistal, je moral prestopiti. Stopil je v gostilno. Bila je že pozna ura. V lokalu mu je natakar odzvel plašč.

Imel je prav. Gostilna je bila skoraj prazna. Le dva gosta sta še sedela v njej.

Naročil je pečenko in steklenico vina, kajti čutil se je čisto izstradanega. Ni se mogel prav spomniti, kdaj je zadnjič v redu jedel.

Dokler je čakal na jed, je prebiral šaljive liste. Gledal je slike, bral smešnice in se čudil, da se je spet zanimal za vse to.

Čisto drugačen človek je bil v tem okolju. Zdravnik bi ga ne bil smel poslati v samoto. Tišina ni za njegove živce. Čutiti mora okoli sebe hrupno življenje, ne sme se mu nuditi priloznost za razmišljanje, zmeraj mora biti okoli njega nekaj, kar mu ne dopušča misliti nase.

Jed mu je odlično teknila. Vino tudi. Prav čutil je, kako so se njegove mišice napele in kako so njegove oči postale živahnejše.

Po jedi je prijel v roko neki dnevnik. Zanimalo ga je izvedeti, kaj vse so ljudje doživeli v zadnjem tednu.

Njegov pogled je takoj v začetku obstal na debelem naslovu. Bral je:

»Umor v Braunsbadu. Zagonetni umor, izvršen nad baronom Schmelingom, je še zmeraj nepojasnen...«

gladko na čisto cunjno. Nato vtakneš v mleko čisto krpico, podrgneš z njo nekajkrat po kosu mila in nato rokavice s krpico temeljito odrgneš. Umazanost se zelo naglo razkroji. Opozorjamo pa, da moraš krpico večkrat izmenjati. Kakor hitro je namreč krpica umazana, moraš vzeti drugo, jo pomočiti v mleko, podrgniti po milu in tako naprej. Če bi kar z umazano krpico drgnila rokavice, bi se ne očistile. Ko so rokavice povsod čiste, jih obeši, da se posuše. Nič se ne boj, če so vlažne bele rokavice videti rumene. Ko bodo suhe, bodo spet bele.

Barvaste usnjate rokavice se perejo enako in se vidijo po pranju skoraj črne. Ko se posuše, so takšne kakor nove.

Črnim usnjatim rokavicam vrneš lesk, če jih drgneš z nekaj kapljicami laškega olja, ki si mu primešala čisto malo črnila. Drgneš jih s črno krpico tako dolgo, da se posuše.

Svilene nogavice in rokavice iz sukanca se najprej obrabijo na koncih prstov. Da jih čim dalje ohraniš, vtakni v konce prstov malo vate.

Za kuhinjo

Turšična pogača. Zdaj, ko primanjkuje bele moke, a turšičnih izdelkov je za enkrat še dovolj, si lahko napraviš turšično pogačo. Trem četrtinkam litra mleka dolij malo vode in dodaj sladkorja po okusu, košček sirovega masla, dva rumenjaka, limonovih lupinic, nastrganih jabolk in toliko turšičnega zdroba, da se tekočina zgosti, a se še zmeraj da vlivati. Iz dveh beljakov napravi sneg in ga rahlo primešaj. To zmes vlij na obrobjeno pekačo, pomazano z mastjo in peci v precej vroči peči.

Krompirjeva pogača. En kilogram opranege celega krompirja pari nad kropom v cedilniku, ki naj bo pokrit. Ko je krompir mehak, vendar še cel, ga olupí, zreži na tanke ploščice, osoli in mu rahlo primešaj kakšne tri dekagrame masti, na kateri si oprazila na drobno seseklano čebulo in malo zelenega peteršilja. Nato naloži krompir v namazano z drobtinami posuto kozo. Po vrhu vlij umetno testo iz enega jajca, mleka in potrebne količine soli. Peči najdalje četrte ure v peči.

Turšične rezine. Raztapi sedem dekagramov sirovega masla s petimi rumenjaki in 16 dekagrami sladkorja. Primešaj malo vanilije, limonove lupine, štiri dekagrame zmletih orehov, nekoliko cimeta, eno žlico ruma in nekaj žlic mleka. Ponovno premešaj in dodaj sneg petih beljakov in 25 dekagramov presejane fine turšične moke, pomešane z

Bled ko zid je strmel v časopis. Dalje ni mogel brati. Le prvi odstavek je prebral dvakrat, trikrat.

To je čisto nemogoče! Planil je pokoncu in je bil že na tem, da bi se začel divje krohotati. Krč ga je lomil v čeljustih.

Vzel je še enkrat časopis v roke. Tedaj je opazil, da se je natakar vstopil predenj. Ker je bil vstal, je natakar pač mislil, da hoče gost plačati.

»Povejte mi«, je rekel Leon kolikokrat mogoče mirno, »povejte mi, ali so včerajšnji listi kaj pisali o tem umoru.«

V Leonovi hočeh je gorela zadrega. Bil je prepričan, da ga bo natakar začudeno vprašal, kakšen umor ima v mislih.

Natakar pa je mirno pogledal v časopis, videl debeln naslov in vljudno odgovoril: »Vsi listi so pisali o tem. Včeraj so prinesli piva poročila.«

Toda Leon Bergmann ni mogel verjeti. Iskaje je preletel njegov pogled tiskane vrste. »Kako je že ime umorjencu?«

»Baron Schmeling, majoratni gospod na Zehlenu.«

Torej je res. Leonu se je zazdelo, kakor bi mu bilo zmanjkalo tal pod nogami. »Hvala«, je rekel natakarku in spet sedel.

V njegovi glavi so se začele vrstiti slike. Prizor za grmom, prizor v kapelici, njegov revolverja na kamnita tla... Kaj je matil beg, njegov strah pred samim s seboj, padec mir speče žene? Ali je morda vstala in pogledala svetlo orožje?

V njegove možgane se je zavrtela bolestna misel. »Ona je streljala. Bila je edina v kapelici, ko je vstopil oni...«

Krčevito se je oprijemal te misli. Vedel je,

enim pečilnim praškom. Peči v dobro omaščeni pekači približno tri četrt ure v srednjevroči pečici. Pečeno posuj s sladkorjem.

Mlečni ječmenček. V poltretjem litru vrele vode zakuhaj četrt litra ječmenčka in ga pusti, da počasi vre pol ure. Potem vodo odcedi in prilij toliko vrelega mleka kolikor si odlila vode ter pusti, da še počasi vre približno dve uri, da se čisto skuha. Naposled ga osoli, dobro zmešaj in daj na mizo.

Mlečni turščični zdrob. V poltretjem litru vrelega mleka zakuhaj med vednim mešanjem četrt litra turščičnega zdroba ali polentne moke. Ko si vse zmešala, pusti da počasi vre 10 do 15 minut. Nato dodaj za kavno žličico soli, dobro premešaj, stresi v skledo in daj na mizo.

Stara kokoš kakor divjačina. Očisti in dobro operi staro kokoš (petelina), položi jo v prostorno posodo in vlij nanjo vrelo kvašo, h kateri si prilila malo vina. V njej jo pusti en do dva dneva. Nato jo nasoli in prav na gosto pretakni s prekajeno slanino. Potem jo položi v globoko kozico ali lonec, prideni žličico masti, malo zelenjave in dišave, kakršne se dajejo h kvaši. V kozico prilij še malo kvaše, potem pa dobro pokrij. Pari naj se približno dve uri. Nato deni kokoš v dolgo ponev in jo postavi v pečico. Ko zarumeni, jo potresi z moko, in ko še ta zarumeni, jo polij s smetano, čez nekaj časa pa še s kvašo. Ko dobro prevre, razreži kokoš na koščke, zloži na krožnik in precedi nanjo omako.

Praktični nasveti

Za zdrave zobe. Ljudje, ki jedo mnogo prešnega sadja imajo najbolj zdrave in najlepše zobe. Vsi južnjaki, ki jedo mnogo sadja, imajo dobre zobe. Pri žvečenju pride sadna kislina v vse koticke okoli zobovja in uniči bakterije, ki se razvijajo v ostankih jedi med zobovjem.

Polže preženeš iz kleti, če več dni zapored natresaš neugašenega apna po prostoru.

Papir postane negorljiv, če ga dvakrat vtakneš v močno galunovo raztopino.

Pravilno ravnanje z otročičem. Ko doseže otrok šest mesecev, noče več mirno ležati v zibelki. Radoveden postaja in vzdiguje glavo. Če ga pustimo, da dolgo leži, postane razdražljiv. V takem času lahko začnemo otroka pestovati, vendar moramo pri pestovanju paziti na pravo držo. Otrok ima še mehko hrbtenico in nepravilna drža ga pokvari za vse življenje. Čisto napačno je, če pestujemo dete le na eni roki. Če smo pol ure pestovali dete na desnici, ga preložimo potlej

na levico. Zmerom pa moramo gledati na to, da z drugo roko podpiramo otroka pod pazduho. Mati, ki otroka pri pestovanju sploh ne podpira, se hudo pregreši proti otrokovega zdravju. Otrok ima še premeško hrbtenico, da bi se mogel sam dolgo časa ravno držati. Nehote zleze, če ga ne podpiraš, čez nekaj časa v dve gubi, zaradi česar mu pljuča ne morejo pravilno delovati, hkratu pa se začne poševno držati. Prav zaradi mehke hrbtenice je tudi prav, če spi otrok brez blazine. Tako ima vsaj v spanju hrbtenico v lepi ravni legi.

Ugankarski kotichek

Križanka

1	2	3		4	5	6	7
8					9		
10			11		12		
		13		14			
			15				
16		17			18		19
20	21			22		23	
24					25		
26				27			

Pomen besed

Vodoravno: 1. del pohištva v šoli, pa tudi nadležna živalca, 4. roparica z dragocenim kožuškcom, 8. divja mačka, 9. del hiše, pa tudi predlog, 10. konec molitve, 12. kmetovo orodje, 13. znamenje slave, pa tudi začimba, 15. evropska prestolnica, 17. del kolesa, 20. prebivalec evropskega otoka, 22. sorodnica, 24. sukanec, 25. prislov kraja, 26. nadležen plevel, 27. nevestino premoženje.

Navpično: 1. naša pokrajina, ki je zdaj pod Italijo, 2. reka na Balkanu, pa tudi domače ime za lepilo, 3. neumna domača žival, s katero včasih primerjajo človeka, 5. vstaja ali punt, 6. del glave, 7. prvi človek, 11. prismojenec, 12. del konjske opreme, 14. čut, 16. pijača, 17. del noge, 18. časovna enota, 19. del telesa.

Sestavljalnica

RZE - TAJ - HAO - JA - ODA - STA - JVS - AMU - KDO - KRU.

Uredi te skupine črk tako, da ti bodo dale znan pregovor.

Dopolnilnica

U G A N O K A S E R E B E S E V
M O S A S O S A H A N A S T D A

Namesto črtic vstavi prave črke, da dobiš v navpičnih vrstah besede, v prvi vodoravni vrsti pa pregovor.

Bratovsko deljenje

Karl, Emil in Pavel imajo vsi skupaj 24 jabolok, a vsak drugo število. Sklenejo jih deliti tako, da jih bo nazadnje imel vsak izmed njih enako. Karl, ki ima največ jabolok, da Emilu in Pavlu po toliko jabolok, kakor jih vsak izmed njiju že ima. Tedaj pa vidijo, da delitev še zmerom ni pravična. Zdaj da Emil, ki ima trenutno največ jabolok, Karlu in Pavlu po toliko jabolok, kolikor jih že imata. Po tem deljenju ima Pavel največ jabolok in da Karlu in Emilu po toliko, kolikor jih že imata. Tako ima zdaj vsak izmed njih enako število jabolok.

Zdaj pa uganite, koliko jabolok je imel vsak v začetku deljenja.

Rešitve je treba poslati do prihodnje srede na uredništvo »Domovine« v Ljubljani, Knafljeva ulica 5. Napisane naj bodo na dopisnici, ker drugih rešitev ne bomo upoštevali. V kotu dopisnice naj bo napisano »Ugankarski kotichek«.

Za današnje uganke razpisujemo tri knjižne nagrade.

Naše nagrade

Obljubili smo, da bomo nagradili nekaj pridnih reševalcev. Ker se jih je toliko oglašilo, smo po žrebu šestim prijateljem našega lista naklonili po eno knjigo. Srečni izžrebanici so:

Jože Glavač ml., Bukovnica 18, p. Dobrovnik v Prekmurju.

Anica Tacer, Sl. Javornik 52.

Vikica Šlenc, Steklarna 60, p. Hrastnik.

Marica Kukovič, Trnovlje pri Celju.

Marija Sušel, Žgerčevo 56, p. Črna pri Prevaljah in

Franc Štiglic, Ljubno 47 ob Savinji.

da je ta misel neumnost. Toda bal se je, da ne bo zblaznel, če ne bo mogel njej, kamniti ženi, pripisovati dejanja.

Sam ni bil morilec. To si je spet in spet rekel. Toda kdo bi bil potem mogel izvršiti dejanje?

Nato je spet začel brati. Hotel je videti, kako se je umor izvršil. Kako je mogel v svoji bližini doživeti umor, ne da bi bil o njem kaj vedel?

Bral je dalje:

»Kaj je barona Schmelinga dovedlo do tega, da je obiskal kapelico, se še ni moglo dognati. Tudi se še ne ve, ali je imel s seboj kakšen večji denarni znesek. Smrt je morala po zdravnikovi ugotovitvi nastopiti skoraj 24 ur prej, preden je truplo našel gozdni delavec. Umor je bil torej izvršen ob petih popoldne. Doslej se ni javil še nihče, ki bi mogel dati verjetne podatke, ali je v tistem času kdo šel proti kapelici ali pa prišel iz nje. Oblastva prosijo, naj se javijo vsi, ki kaj vedo o umoru. Noža, s katerim je bil zadan smrtni vbod, doslej še niso našli. Biti je moralo fino, dvorezno bodalo. Morda bo revolver, ki so ga našli z izstreljenimi naboji, dovedel do razkrinkanja storilca. Preiskava se nadaljuje z vso odločnostjo. Policija ima baje že neko sled.«

Kakor bi ga bil kdo tresčil po glavi, tako je bilo za nekaj minut vse otrpnilo v njem. Nato je omahovaje vstal. Hotel je k vratom, na prosto, zunaj v vetru bo lahko bolje premislil vso reč. Zunaj bo slike, ki se vse križem vrte v njegovih mislih, laže spravil v pravilno vrsto. Prijel je za kljuko pri vratih.

»Gospod še ni plačal,« je rekel vljuden glas poleg njega.

Mehanično je segel po denarnico in plačal. Čutil je, da ga je nekdo oblekel v plašč. Nekdo mu je hotel nekaj poriniti v roko. Ker tega ni vzel, so m utisto reč postavili na glavo. Omahujoč se je opotekel čez stopnico na cesto.

»Ali se želi gospod peljati z avtom?«

Prikimal je. Čutil je, da je bilo mrzlo. Moral je malo počakati.

»Naslov ... Povejte mi vendar svoj naslov, gospod!« mu je glasno kričal nekdo v ušesa.

Moral je malo premisliti. Nato je nekaj rekel, nekdo ga je porinil prav za prav vzdignil in ga posadil v vozilo. Avtomobilska vrata so se trdo zaprla in avto je zdrdral. Peljal se je in peljal. Zdelo se mu je, da mora biti že blizu doma. Kje je neki pustil svojo ročno torbico? Tiščati jo mora, ker je ključavnica strta. Revolverja ne smejo najti pri njem. Ledeno mrzle šivanke so ga zbadale po hrbtu in slutnja velike nevarnosti se je porajala v njem. Nekaj mora skriti, da ga ne bodo aretirali in obsodili na smrt. Sedel je kakor v zanki, kričal je, hotel je dokazati, da ni morilec. Toda živa duša mu ni verjela. Samo divji posmeh se je slišal, kadar je hotel izreči kakšno besedo. Privezali so ga h kladi. Še sekundo, zaslišal je sik morilne sekire, nato je zaškrtalo ... Hladen veter ga je po-božal po čelu.

Sofer je odprl vrata.

»No, ali boste lahko sami šli naprej?« je vprašal dobrohotno.

Leon Bergmann je omahoval od slabosti. Čista zmeda je vladala v njegovi glavi. Pravkar je bil doživel lastno usmrteitev na tesnem

jetnišničnem dvorišču... Kako je zdaj mogoče, da stoji na tlaku berlinske ulice?

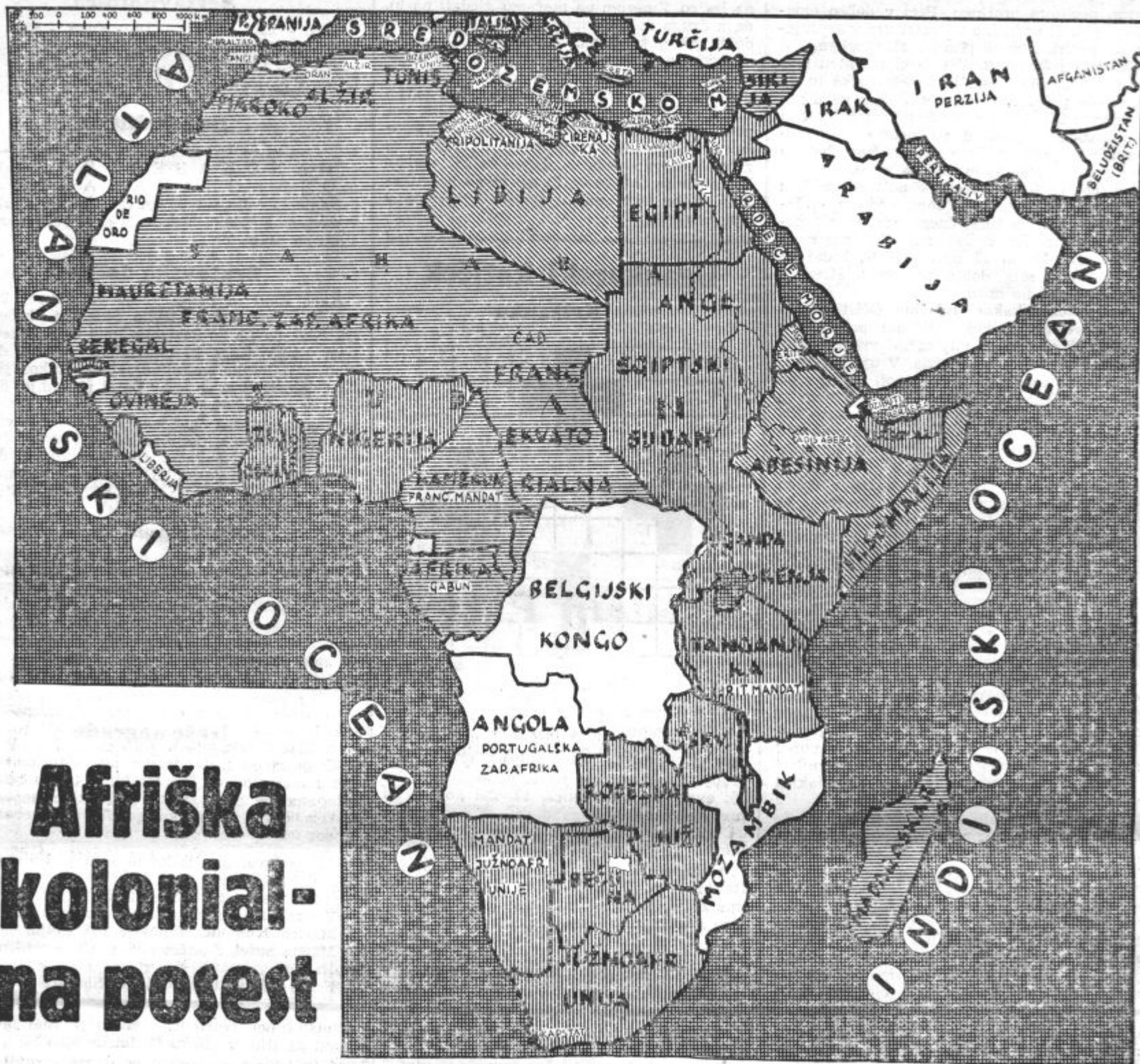
Vzel je iz žepa denarnico in izročil soferju bankovec. Sofer mu je hotel dati, kolikor je bilo preveč, toda Leon je zamahnil z roko. Sofer je strmel za njim. Ni se mu še pripetilo, da bi z eno vožnjo zaslužil kar dvajset mark. Sto vragov, res se je izplačalo voziti smešnega čudaka!

Četrto poglavje

Šest dni je minilo od skrivnostnega umora, ki je malo kopalniško mesto Braunsbad tako silno razburil. Državno tožilstvo je truplo barona Ulriha Schmelinga naposled izročilo svojcem, ki so ga še istega dne pokopali. Sedaj je počival mladi gospod s Zehlenu poleg očeta, ki ga je bila šele pred nekaj meseci spremila velika množica h grobu. Od tistega nesrečnega petka, ki je ugrabil zadnjega moškega potomca Schmelingove rodbine, je vladala v gradu mrtvaška tišina. Potrli so hodili delavci sem in tja, ženske so šušljale in se prestrašene spogledovale. Strašna je usoda, ki je ugonobila mladega gospoda. Ali se je morda zgodila ta nesreča kot božja kazen za skriven greh? Čudno, res čudno je, da sta oče in sin umrli tako hitro drug za drugim. Kaj bo zdaj s posestvom? Edina hči baronica Elizabeta Schmelingova ne bo ljubezniva gospodarica.

Preošabna je in preoblastna, a tudi pojma nima o gospodarstvu. Ulrih je bil zmeraj pravičen in dober. Pa tudi moder gospodar. Vsi so ga spoštovali in imeli radi. Njegove sestre pa ljudje niso marali.

(Dalje)

Afriška kolonialna posest

Ta veliki del sveta je skoraj ves v posesti evropskih držav. Zemljevid prikazuje v glavnem angleške, francoske in italijanske kolonialne posesti. Angleška posest (z zavezniškim Egiptom) je črtana navpično, francoska vodoravno, italijanska pa poševno. Zdajšnji angleško-italijanski boji potekajo v obmorskih krajih italijanske Libije na meji Cirenajke in Tripolitanije ter v italijanski Eritreji ob Rdečem morju, kamor so angleške čete iz Sudana vdrie že precej globoko in je njihov smoter zavzeti Masauo, to največje italijan-

ske pristanišče v Afriki. Angleške čete, podprte od čet Južnoafriške unije, de Gaulleovih svobodnih Francozov in abesinskih upornikov, ki jih vodi sam neguš Haile Selasi, njihov pregnani cesar, pa pritiskajo počasi v Abesinijo, Italijansko Somalijo in Angleško Somalijo, ki so jo bili Italijani kmalu po začetku vojne ugrabili Angležem. Trenutno je vojna sreča na strani Angležev, ki imajo uspehe na vseh afriških bojiščih. Nemci so poslali svoji zaveznici Italiji pomoč v obliki letal in čet. V zadnjih dneh so de Gaulleove

čete zasedle zelenico Kairo, veliko trgovinsko središče sredi Libijske puščave. V Italijanski Somaliji so Angleži zavzeli glavno mesto Mogadiscio in prodirajo še dalje. V Eritreji so obkolili utrjeno mesto Keren. V Abesiniji so uporniki, ki prodirajo iz Kenije, očistili vse ozemlje okoli Tanskega jezera.

Čitatelj naj si velikanske razsežnosti afriških kolonialnih posesti predstavlja s primerjavo merila, zarisanega v levem kotu zemljevida.

Kaj terja Italija od svojih državljanov neborcev

»Vedetta d'Italia« je priobčila članek, v katerem opominja narod v zaledju na njegove dolžnosti v tej vojni. List piše med drugim: »Borba, ki jo vodimo proti največjemu in najbogatejšemu cesarstvu sveta terja od vsega naroda čedalje večje napore, žrtve in omejitve. Skupina, ki je govorila o lahki vojni, naj se vendar že spametuje. Sovražnik je vztrajen, se bori za svoj obstoj in ima na razpolago mnogo človeških sil in gmotnih sredstev.

Glavna dolžnost vseh, ki se ne bore, je v nepogojni vzajemnosti z rodbinami vojakov. Podpirati morajo prizadevanja stranke zlasti v njenem podrobnem delu. Druga dolžnost neborcev je v tem, da se morajo pro-

stovoljno podrediti vojni disciplini. Količina hrane, ki odpada na vsakega posameznika, je gotovo zadostna, zlasti ako vzamemo v poštev dodatke za ročne delavce. V drugih državah Evrope so omejitve hujše. Zato kopicenje živil ni umestno in se mora smatrati za zločin. Ker se pa mnoge vrste živil ne delijo na karte in nekatere rodbine ne porabijo vsega, kar odpade nanje, s tem ni rečeno, da ni treba varčevati. Prav nasprotno! Treba je štediti, kajti to pomeni povečavati zaloge.

Tretja dolžnost je povečanje pridelovanja. Kmetje, ki so steber naroda, vrše svojo dolžnost. Vendar je še zmerom na milijone ljudi v mestih in po vaseh, ki bi lahko pomagali pridelovati. Vodja (duce) Mussolini je kot

primer navajal rejo kuncev, ki »tako sijajno predelejuje travo v meso«. Četrta dolžnost obstoji v izkoriščanju vsake pedi tal. Oblastva so v tem pogledu že dobila navodila in obširna pooblastila. S tem smo omenili samo nekatere dolžnosti tistih, ki se ne bore. So pa gotovo še druge, ki spadajo v ta okvir. Tudi neborci morajo doprinesati žrtve in sploh se mora vsakdo prilagoditi omejitvam, da se doseže zmaga.«

ZARADI VELIKE ZALOG

raznega blaga še vedno najceneje lahko kupite v trgovini **Ferdo Hrovat**, Prekmurje. 71

STOLE

vrtno, gostilničarske in vseh drugih vrst kakor tudi parkete Vam dobavljam najboljše in najcenejše. J. Pučko komisijska zaloga stolov in parketov Maribor, Tržaška 57. —70

RADIO

Liubljana

od 9. do 16. marca

Nedelja, 9. marca. 8.00: Jutrnji pozdrav. — 8.15: Ruski sekstet. — 9.00: Napovedi, poročila. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve. — 9.45: Verski govor (dr. Gvido Rant). — 10.00: Franz Schubert: Nedokončana simfonija v h-molu (plošče). — 10.30: Tamburaški septet (Kahne). — 11.15: Fantje na vasi, vmes plošče. — 12.30: Poročila, objave. — 13.00: Napovedi. — 13.02: Radijski orkester. — 17.00: Oddaja za našo vojsko (ob 25letnici prve jugoslovenske dobrovoljske divizije). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Ura slovenske pesmi in besede: Pesmi Zorka Prelovca (pel bo Slovenski vokalni kvartet) in branje Marije Kmetove. — 20.30: Bučarjevi napevi (sodelovali bodo Mija Vidičeva, Avgust Berlot, Kazimir Drašler in radijski orkester). — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Za oddih (plošče).

Ponedeljek, 10. marca. 7: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12.00: Za veselje in zabavo (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13.00: Napovedi. — 13.02: Jugoslovenski spored (radijski orkester). — 14.00: Poročila. — 17.30: Pester spored radijskega orkestra. — 18.10: Duševno zdravstvo (dr. Anton Breclj). — 18.30: Plošče. — 18.40: Gostota in razporeditev prebivalstva v Sloveniji (dr. Svetozar Plešič). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.25: Nacionalna ura: Zagreb govori. — 19.40: Plošče. — 19.50: Hudomušnosti (Fran Lipah). — 20.00: Rezervirano za prenos. — 21.30: Naši mladinski zbori (plošče). — 22.00: Napovedi, poročila.

Torek, 11. marca. 7.00: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12.00: Godba na pihala (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13.00: Napovedi. — 13.02: Radijski orkester. — 14.00: Poročila. — 14.15: Šolska ura: Abecede — Janko rad v šolo gre. Dvogovori s petjem (vodil bo Janko Sicherl). — 17.30: Iz čeških operet (plošče). — 18.10: Koncert na flavti (Slavko Korošec) ob spremljevanju klavirja (profesor Marjan Lipovšek). — 18.40: Rusko carstvo pod Romanovi (Fran Terseglav). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.25: Nacionalna ura: Fran Maselj Podlimbarski — pripovednik in narodni mučenik (Rudolf Dostal). — 19.40: Plošče. — 19.50: Vzgojna posvetovalnica (Vida Peršuhova). — 20: Koncert radijskega orkestra. — 21.15: Klavirski koncert Marte Osterc-Valjalove. — 22.00: Napovedi, poročila.

Sreda, 12. marca. 7.00: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12.00: Nekaj lahke orkestralne glasbe (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13.00: Napovedi. — 13.02: Šramel »Stirje fantje«. — 14.00: Poročila. — 17.30: Balalajke in mandoline (plošče). — 18.00: Za nravni prepoved naroda (Janez Kalan). — 18.20: Pevske vaje: Pojte z nami (vodil bo prof. Luka Kramolc). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.25: Nacionalna ura: Vojaška oddaja. — 19.55: Uvod v prenos. — 20: Prenos iz opernega gledališča (v 1. odmoru glasbeno predavanje Vilka Ukmarja, v 2. odmoru napovedi in poročila).

Četrtek, 13. marca. 7.00: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12.00: Iz raznih oper (plošče). — 12.30: Poročila, napovedi. — 13.00: Napovedi. — 13.02: Domači trio. — 14.00: Poročila. — 17.30: V razvedrilo bo igral radijski orkester. — 18.40: Slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — 19: Nacionalna ura: Beograd govori. — 19.40: Plošče. — 19.50: Deset minut zabave. — 20: Klavirski koncert Dore Gušičeve. — 20.45: Radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila.

Petek, 14. marca. 7.00: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 11.00: Šolska ura: Slovenski narodoslavci (prof. Rafael Bačar). — 12.00: Iz naše narodne zakladnice

(plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13.00: Napovedi. — 13.02: Radijski orkester. — 14: Poročila. — 14.10: Tujskoprometno poročilo: Pokljuka in Komna, ponosni planinski postojanki. — 17.30: Vsakemu nekaj (radijski orkester). — 18.10: Ženska ura: bodočnost (Cilka Vračkova). — 18.30: Plošče. — 18.40: Francoščina (dr. Stanko Leben). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.25: Solun in zapadna Trakija (dr. Roman Savnik). — 19.40: Plošče. — 19.50: Planinec ljubi gorske cvetke (Pavel Kunaver). — 20.00: Rezervirano za prenos. — 22.00: Napovedi, poročila.

Sobota, 15. marca. 7.00: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12.00: Plošča za ploščo — pisana zmes, godba vesela in pesmice vmes. — 14: Poročila. — 17.00: Otroška ura: Nastop otrok (vodila bo Slavka Vencajzova). — 17.30: Od bajke do bajke (plošče). — 17.50: Pregled sporeda. — 18.00: Radijski orkester. — 18.40: Kako se ubranimo učinka zažigalnih bomb (inšp. inž. Dolenc). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Naše budnice in koračnice (plošče). — 20.00: Zunanji pregled (dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Mirko Ljubič: Obleka ne dela človeka. Pisan večer. Izvajali bodo člani radijske igralske družine; vmes nekaj plošč. — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester.

Zasedeni Belgiji grozi prava lakota

Hooverjeva komisija, ki je preučila razmere v zasedeni Belgiji, je prišla do zaključka, da bo na belgijskem ozemlju v kratkem nastopila prava lakota. Komisija pravi v svojem poročilu med drugim:

Po 15. februarju v Belgiji hudo primanjkuje moke in kruha, ker so zaloge pšenice in žita sploh izčrpane. Že doslej so bila mesta v Belgiji tri dni na teden brez kruha. Nemška okupacijska oblastva so poslala v Belgijo le neznatne količine živil.

Količine živil, ki se odmerjajo v Belgiji, so danes najmanjše v Evropi in ljudje dobe

komaj drobec tega, kar jim pripada na papirju. Krompir je mogoče kupiti le pod roko na tako imenovanem »črnem trgu«. V mestih ga sploh ni mogoče dobiti. Zaenkrat se še dobi malo sirovega masla, a kmalu bo izšla prepoved za izdelovanje sirovega masla, ker bo treba dajati mleko otrokom, da ne bodo začeli umirati od lakote. Jajca so zelo draga, posušena zelenjava je razprodana. Tudi ostalih živil je v deželi zelo malo, predvsem hranil, ki so potrebna za doraščajoče otroke.

Na Vzhodu je polt pogoj lepote

Pri nekaterih narodih se je ohranil do danes običaj, da prodajajo neveste. Pri teh narodih mora mladi mož plačati nevesto njenim staršem. Cena je seveda različna. V mohamedanskih deželah so se združili nezaposleni bivši pazniki haremov in ustanovili pisarne, kjer določajo cene hčerkam mohamedancev (muslimanov). Veljajo za prave strokovnjake in njihove cenitve se zmerom upoštevajo.

Zelo krasno dekle stane nad 8000 dinarjev. Kot zelo krasno velja na vzhodu dekle, ki

ima velike oči, dolge lase, belo polt obraza in majhna usta. V nekaterih primerih je cena lahko tudi višja, nikdar pa ne sme presegati 12.900 dinarjev po naši vrednosti. Manj lepa dekleta, ki imajo na primer rjavo polt obraza ali pa slab značaj, veljajo okoli 4000 do 5700 dinarjev. Dekle, čigar lepota je sporna, se mora podvreči ocenitvi posebne komisije, ki jo sestavljajo trije takšni bivši haremski pazniki.

Kdo je najboljši grafolog?

imate koristiti, kakor tudi vse vrste razlag in nasvetov, ki Vam bodo koristili vse Vaše bodoče življenje.

Vse to dobite popolnoma brezplačno, ako kupite najnovejšo knjigo »Vaša lična draž« (Osební vpliv). S pomočjo te knjige si boste zagurili Vašo ljubezen, Vaše zdravje in večno privlačnost. Knjigo dobite diskretno zapakirano za ceno din 40. Pošljite še danes rojstne podatke in vsa važnejša vprašanja, ki Vas zanimajo za bodoče življenje, na moj natančni naslov: F. T. KARMAH, Zalec. Denar se pošlje v naprej na ček račun 17455.

MALI OGLASI

Naslovi inserentov oglašov s šiframi ostanejo strogo tajni

IŠČEM DRUŽINO S PETIMI ODRASLIMI ČLANI

za obdelovanje sadovnjaka (3000 drevce) in vinograda (5000 trsov) kakor tudi za obdelovanje polja v bližini Banje Luke ob glavni cesti v letoviščarskem kraju. Zraven deputata v naravi, stanovanja, kurjave, razsvetljave, procenta od prodanega vina in sadnih sadik po pogodbi plačam tudi mesečno nagrado za vsakega delovnega člana. Samo resna družina, popolnoma večča vinogradništva in sadjarstva, je zaželena. Ponudbe je poslati na naslov: Ing. Jelič Velimir. Banja Luka k. banska uprava.

300 din tedensko lahko zasluži vsakdo

s prodajanjem ali izdelovanjem potrebnih predmetov. Pošljite znanje za odgovor! Jos. Batič, Ljubljana VII.

NAJVEČJA DOMAČA
TRGOVSKA HIŠA
V JUGOSLAVIJI

Sternceki
CELJE 21

ZAHTEVAJTE TAKOJ NAJNO-
VEJŠI CENIK IN VZORCE!

„Drava“ je prava zavarovalnica malega človeka

MARIBOR, Sodna ulica 1, v lastni palači.

Glavno zastopstvo: Ljubljana, Pražakova ul. 8/I
in v Subotici, Manojlovičeva 5.

Domači zavarovalni zavod — zavaruje za smrt
in doživetje — za doto in gospodarsko osamo-
svojitvev — za rento, starostno preskrbo, preužitke
in pokojnino. Denar zavarovancev (njihova pre-
mijska rezerva) je varno naložen.

Kdor želi sebi in svojem dobro, se zavaruje
pri »DRAVI«!

Zhtečajte prospekte in obisk zastopnikov! Iščemo
zastopnike in potnike za vse kraje.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

JE

NAJVEČJI SLOVENSKI PUPILARNOVARNI
DENARNI ZAVOD.

DOMAČI HRANILNIKI, SODNO-DEPOZITNI ODDELEK
POSOJILA NA HIPOTEKE, MENICE, LOMBARD.

ZA VSE HRANILNE VLOGE JAMČI

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

JABOLČNICO ALI ŠAMPANJSKO VINO

zdravo, okusno, popolnoma enako naravnemu, si napravite po receptu iz strokovno-gospodarskega lista. Ako ne bo ustrezalo, se denar vrne. Za jabolčnik za 150 litrov 68 din, za šampanjsko vino za 100 litrov 38 din z natančnimi navodili. Poština vračunana. Ponudbe na E. Hribšek, Maribor, Tržaška 57.

KUPUJEM

po najvišji dnevni ceni krojaške, šiviljske, pletiljske volnene odpadke, bombažev in konteninaste, stare cunje, razne vreče in juto. Kovačič, Tyrševa 35, bivše Strojne tovarne. 57

JABOLČNICO ALI ŠAMPANJSKO VINO

zdravo, okusno, popolnoma enako naravnemu si napravite po receptu iz strokovno-gospodarskega lista. Ako ne odgovarja, se denar vrne. Za jabolčnik za 150 lit. 68 din, za šampanjsko vino za 100 lit. 38 din z natančnimi navodili. Poština vračunana. Ponudbe na E. Hribšek, Maribor Tržaška 57.

MOŠTOVA ESENCA „MOSTIN“

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z najhujimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stekla za 150 litrov din 25.—, po pošti din 45.—, 2 steklenici po pošti din 75.—, 3 steklenice po pošti din 100.—.

Preizkušen redilni prašek

REDIN ZA PRAŠICE

Pri malih prašičkih pospešuje »REDIN« prašek hitro rast, krepi kosti in jih varuje raznih bolezni. Večji prašiči pa se čudovito hitro redijo in dobro prebavljajo.

Zadostuje že 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zav. 8 din, po pošti 19.— din, 3 zav. po pošti 35.— din, 4 zav. po pošti 43.— din. Mnogo zahvalnih pisem. Pazite, pravi »Redin« in »Mostin« se dobi samo z gornjo sliko in ga prodaja za kranjski del Slovenije drogerija KANČ, Ljubljana, Židovska ul. 1 a. Za štajerski del Slovenije in Prekmurje pa samo drogerija KANČ, Maribor, Gosposka ulica 34. Na deželi pa zahtevajte Redin in Mostin pri vašem trgovcu ali zadrugi, ker si prihranite poštino.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG

**MEINEL
HEROLD**
ZAL-TVORNICE GLAZBI
MARIBOR
ŠT. 10-1

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU!

SAMO

Din 98.—

63719 Po ceni in dobra zapetna ura Shock Proof, lepo kromirano ohišje s svetločrni številkami in kazalci. Din 98.—

63796 Ista z anker kolesjem na kamne tekoča s sekundnim kazalcem. Din 185.—

63710 Ista s prima anker kolesjem na 15 kamnov s sekundnim kazalcem. Din 260.—

Zahtevajte cenik, zastoj in poštine prosto.

H. SUTTNER, Ljubljana 6

Lastna protokolirana tovarna ur v švic.